

HANDLINGAR

till

sammanträdet

2017-11-20--21

Del 2

Sid 138-247

2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20--21 Landstingsfullmäktige

Revidering av landstingets reglementshäfte

Ordförandens förslag

1. Landstingsfullmäktiges arbetsordning revideras enligt bilaga b) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
2. Nämndernas allmänna bestämmelser revideras enligt bilaga c) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
3. Landstingsstyrelsens särskilda bestämmelser revideras enligt bilaga d) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
4. Patientnämndens särskilda bestämmelser revideras enligt bilaga e) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
5. Arvodesbestämmelserna, bilaga 2 kompletteras genom att Kollektivtrafiknämndens ordförande ges ett månadsarvode med 40 % av 90 % av riksdagsarvodet med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.

Sammanfattning

Med anledning av att den nya kommunallagen och lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården träder i kraft 2018-01-01 behöver anpassningar göras i fullmäktiges arbetsordning och de allmänna bestämmelserna i nämndernas reglemente samt i patientnämndens särskilda bestämmelser. Följdändringar i arvodesreglementet med anledning av den nya kollektivtrafiknämnden föreslås också.

I samband med revideringen föreslås samtidigt ändring av tidsfristerna för inlämnande av interpellationer och frågor samt en ändring som gör att personalutskottet också kan bereda ärenden inför Landstingsstyrelsen.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Revidering av arbetsordningen för landstingsfullmäktige
- c) Revidering av nämndernas allmänna bestämmelser
- d) Revidering av Landstingsstyrelsens särskilda bestämmelser
- e) Revidering av Patientnämndens särskilda bestämmelser

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Med anledning av att en ny kommunallag (2017:725) träder i kraft den 1 januari 2018 behöver landstingets reglementshäfte revideras. Den nya

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/03666

lagen innehåller en del nyheter, men det är framförallt lagens disposition som har setts över. Även om översynen har varit varsam, på så sätt att de centrala kapitlen i kommunallagen har bibehållit sin numrering, överensstämmer inte de lagrumshänvisningar till kommunallagen som finns i landstingsfullmäktiges arbetsordning och nämndernas reglementen med den nya kommunallagen. En uppdatering av samtliga hänvisningar till kommunallagen behöver därför göras inför årsskiftet. I samband därmed föreslås annonsering i lokalpressen av fullmäktiges sammanträden att tas bort eftersom den nya kommunallagen inte längre kräver sådan annonsering i och med införandet av en obligatorisk webbaserad anslagstavla.

Lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m. ersätts 2018-01-01 av lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. Flera bestämmelser har förts över oförändrade till den nya lagen men det har också tillkommit helt nya bestämmelser som innebär ett utökat uppdrag för patientnämnden. De särskilda bestämmelserna i Patientnämndens reglemente behöver därför uppdateras för att överensstämma med den nya lagen.

Den nya kollektivtrafiknämnden som inrättades fr.o.m. 2017-10-01 föranleder komplettering av arvodesbestämmelserna, så att ett ordförandearvode kan utgå. Detta föreslås gälla fr.o.m. 2018-01-01 då nämnden övertar ansvaret som regional kollektivtrafikmyndighet (RKTm) från Region Dalarna.

I samband med genomgången av reglementshäftet finns det ytterligare två ändringar som föreslås som inte är föranledda av lag- eller reglementsändringar.

Den första handlar om en ändring i landstingsfullmäktiges arbetsordning gällande tiden för inlämnande av interpellationer och frågor. De tjänstemän, som ska skriva faktaunderlaget till dessa svar upplever en allt för stor tidspress och vid flera tillfällen har detta resulterat i att arbetet får uträttas på kvällar och helger. Förslaget är att ändra tidsfristerna för inlämnande av interpellationer från fem till tio arbetsdagar före fullmäktigesammanträdet och för frågor från tre till fem arbetsdagar för att möjliggöra att kvalitativa svarsunderlag kan levereras i tid under rimliga arbetsförhållanden.

Den andra ändringen föreslås i de särskilda bestämmelserna i Landstingsstyrelsens reglemente och är en konsekvens av personalutskottets utveckling. Det framstår som rimligt att också personalutskottet vid sidan av arbetsutskottet kan bereda ärenden inför

Landstingsstyrelsen i ärenden som rör personalfrågor, varför en smärre ändring föreslås i 34 § landstingsstyrelsens reglemente.

Juridik

Huvuddelen av de revideringar som föreslås är en följd av att den nya kommunallagen (2017:725) och lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården träder i kraft vid årsskiftet.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

Förslaget som avser tidsfristerna för inlämnande av interpellationer och frågor är föranledda av en alltför stressig arbetssituation för de tjänstemän som ansvarar för faktaunderlagen till de svar som ska ges vid fullmäktigesammanträdet. Utökad tid för besvarande är avsedda att förbättra arbetsmiljön.

Samverkan med fackliga organisationer

Information enligt MBA § 10 kommer att äga rum 2017-10-30.

Uppföljning

Landstingets reglementen följs kontinuerligt upp i de politiska beslutsorganen och inför varje ny mandatperiod.

LF

LANDSTINGSFULLMÄKTIGES ARBETSORDNING

Fastställd av fullmäktige § 105/14.

6-7, 9, 11-14, 16-18, 25, 27-30, 32-33, 35-37, 40 och 43 §§
reviderade LF § XX/17.

Denna reviderade arbetsordning gäller fr.o.m. den 28-1 oktober-januari
2014/2018.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Inledning

1 §

Landstingsfullmäktige har 83 ledamöter. För ledamöterna finns det ersättare. Såväl ledamöter som ersättare utses enligt bestämmelserna i vallagen (~~SFS 1997:157~~).

Kommenterad [CK/IL/1]: Aktuell vallag har SFS-nummer 2005:637, men numret behöver inte finnas med här. Hänvisning görs alltid till aktuell lag och numret ska inte behövs uppdateras i samband med revidering av arbetsordningen.

2 §

För fullmäktigesammanträdena och ärendenas behandling gäller bestämmelserna i kommunallagen samt denna arbetsordning.

Då det krävs höjd beredskap gäller vad som stadgas i

- Lag (~~2006:544~~) och förordning (~~2006:637~~) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Lag (~~1992:1403~~) om totalförsvar och höjd beredskap och förordning (~~2006:942~~) om krisberedskap och höjd beredskap
- Lag (~~1994:1809~~) och förordning (~~1995:238~~) om totalförsvarsplikt
- Lag (~~1988:97~~) och förordning (~~1988:1215~~) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Kommenterad [CK/IL/2]: Se föregående kommentar till att ta bort SFS-nummer ur arbetsordningen.

3 §

Kommunallagen, i senast gällande lydelse, och arbetsordningen ska finnas tillgängliga för varje ledamot och varje ersättare samt finnas i tryckta exemplar vid varje fullmäktigesammanträde.

Det åligger chefsjuristen att fortlöpande skaffa sig kännedom om ändringar i kommunallagen som avser landstingets förhållanden

LF

samt att informera ledamöter och ersättare om viktiga förändringar.

Nämnder och beredningar

Valberedning

4 §

Vid första sammanträdet efter att fullmäktigeval ägt rum, väljer de nyvalda för löpande mandatperiod en valberedning, bestående av tretton ledamöter och inga ersättare. Fullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande, en 1:a vice ordförande och en 2:a vice ordförande.

Valberedningens ordförande utser, efter samråd med landstingsdirektören, beredningens sekreterare.

Valberedningen avger, när så anses nödvändigt, förslag i de valärenden som fullmäktige har att behandla, dock ej beträffande val som avses i 22 §. Valberedningens förslag antecknas i särskilt protokoll som förs av sekreteraren och justeras av ordföranden jämte två ledamöter.

Fyllnadsval som behöver göras under mandatperioden hanteras av valberedningens ordförande i samråd med respektive parti.

Nämnder

5 §

Landstingsfullmäktige ska tillsätta en landstingsstyrelse samt de nämnder som, utöver styrelsen, behövs för att fullgöra landstingets uppgifter. Närmare föreskrifter om styrelsen och övriga nämnder återfinns i 6 kap. kommunallagen samt i reglementen för nämnderna.

~~Fullmäktigeutskott~~ Fullmäktigeberedning

6 §

För beredning av ett visst ärende eller en viss grupp ärenden som ska avgöras av fullmäktige kan fullmäktige inrätta tillfälliga ~~fullmäktigeutskott~~ fullmäktigeberedningar. ~~Utskotten~~ Beredningarna ska fungera för specifika, avgränsade uppdrag som inom viss given tidsram ska återrapporteras till fullmäktige. ~~För utskotten gäller bestämmelserna i 5 kap. 26-28 §§ kommunallagen. Utskotten ska fungera som fullmäktigeberedningar.~~ Fullmäktige fastställer ~~då~~ antalet ledamöter och ersättare i dessa. Om sådana beredningar gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om valberedning i 4 §.

Kommenterad [CK/FL/3]: Kommunallagens benämning för denna typ av beredningsorgan är fullmäktigeberedning. En anpassning till detta begrepp görs därför.

Kommenterad [CK/FL/4]: Dessa meningar saknar relevans, varför de tas bort.

LF

Inför fullmäktigesammanträde

Tid och plats för fullmäktigesammanträde

7 §

Fullmäktige håller vanligtvis ordinarie sammanträde månaderna februari, april, juni, september och november. Valår sammanträder fullmäktige även i december månad för att förrätta val.

Fullmäktiges sammanträden äger som regel rum i Kristinehallen i Falun i enlighet med av fullmäktige fastställd plan. Fullmäktige fastställer dagarna för kommande års fullmäktigesammanträden senast vid sitt sammanträde i november.

Fullmäktige ska även hålla extra sammanträde när landstingsstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller fullmäktiges ordförande anser att det behövs (5 kap. [712](#) § andra stycket kommunallagen). Ordföranden bestämmer, efter samråd med vice ordförandena, tid och plats för sådant sammanträde. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen till ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade.

Fullmäktiges ordförande kan, om det inte innebär men för verksamheten, besluta att inställa eller ändra dag eller tid för fastställt fullmäktigesammanträde. Ordföranden ska därvid snarast underrätta ledamöter och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska dessutom snarast anslås på landstingets anslagstavla. Vid ändrad dag eller tidpunkt för sammanträdet ska iaktas tidsfristen för [kungörelse-tillkännagivande och kallelse](#) enligt 5 kap. [9-1013-15](#) §§ kommunallagen.

8 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde [utfärdar tillkännager](#) ordföranden [en kungörelse om](#) det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka ska [kungörelsen tillkännagivandet](#) istället [anslås-publiceras](#) senast vardagen

LF

närmast före sammanträdesdagen. I ett sådant fall låter ordföranden också underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Budget och årsredovisning

9 §

Senast vid sammanträdet i november fastställer fullmäktige budget för det följande året (8-11 kap, 8-10 § kommunallagen).

Senast vid sammanträdet i juni behandlar fullmäktige årsredovisning för föregående budgetår samt styrelsens verksamhetsberättelse. Fullmäktige behandlar då också revisionsberättelsen avseende föregående års landstingsverksamhet och prövar frågan om ansvarsfrihet enligt 5 kap, 25-a24 § kommunallagen.

Anmälan av hinder för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde och inkallande av ersättare

10 §

Är fullmäktigeledamot förhindrad att delta i fullmäktigesammanträde eller del därav, ska ledamoten anmäla detta i så god tid som möjligt till sitt partis politiska sekreterare. Landstingsdirektörens sekreterare sammanställer före fullmäktigesammanträdet uppgifterna från de politiska sekreterarna. Sker anmälan så tidigt, att det kan antas, att den ersättare som står i tur att tjänstgöra kan nås av skriftlig kallelse till tjänstgöring, ska sådan kallelse utfärdas. Om anmälan görs senare, ankommer det på den politiska sekreteraren att på annat sätt komma i förbindelse med ersättaren personligen. Om ingen kontakt nås med den sökta eller om denne förklarar sig vara förhindrad att inställa sig vid fullmäktigesammanträdet, upprepas förfarandet i förhållande till den ersättare som därefter står närmast i tur efter samma regler. Förhinder som uppkommer under pågående sammanträde anmäls till fullmäktiges sekreterare.

Om partiets samtliga ersättare i valkretsen är förhindrade att inställa sig till sammanträde eller att vidare delta i sammanträde, inträder ersättare som har utsetts för partiet i annan valkrets. Därvid har ersättare, som har utsetts i valkrets där partiets röstetal är högst, företräde.

Vad som sagts om ledamot gäller även ersättare, som redan kallats till tjänstgöring i stället för ledamot.

LF

Om ledamot eller tjänstgörande ersättare måste lämna sammanträdet ska detta anmälas till presidiet dit också voteringsdosan återlämnas.

Om ledamot uteblir från sammanträde utan att i förväg ha anmält hinder eller uppstår hinder för ledamot eller tjänstgörande ersättare under pågående sammanträde, inträder på ordförandens anmodan i ledamotens ställe ersättare från samma parti, som är närvarande vid sammanträdet och står i tur att tjänstgöra eller är behörig att tjänstgöra. Tillträdande ersättare anmäler sin ankomst till presidiet och får där voteringsdosan.

Partier med fler än 10 mandat i landstingsfullmäktige får ha 2 extra ersättare under fullmäktigesammanträdena som är disponibla för att tjänstgöra som ledamöter vid sammanträdet. Partier med högst 10 mandat får ha 1 sådan ersättare.

Ledamot eller ersättare bör ej inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Kungörelse om ~~Tillkännagivande av~~ fullmäktigesammanträde

11 §

~~Kungörelse-Tillkännagivande av~~ om fullmäktigesammanträde utfärdas av fullmäktiges ordförande enligt bestämmelserna i 5 kap. ~~8-13 §~~ kommunallagen. ~~Kungörelsen-Tillkännagivandet~~ ska senast sju dagar före sammanträdesdagen

- ~~anslås-publiceras~~ på landstingets ~~webbaserade~~ anslagstavla ~~och på Landstinget Dalarnas hemsida~~
- lämnas till varje ledamot och varje ersättare genom utskick via posten eller på annat tillförlitligt sätt. De ledamöter och ersättare som medgivit det, får utskicket endast tillgängligt via Landstingets ~~hemsida~~ ~~webbaserade~~ ~~anslagstavla~~.

~~Införas i följande ortstidningar, Dalarnas Tidningar, Dala-Demokraten och Avesta-Tidning~~

Beträffande brådskande ärenden som avses i 5 kap. ~~11-14 §~~ och ~~15 § andra stycket~~ kommunallagen ska ~~kungörelsen tillkännagivandet~~

- ~~publiceras~~ senast vardagen närmast före sammanträdesdagen ~~anslås~~ på landstingets ~~webbaserade~~ anslagstavla samt
- ~~information~~ lämnas till varje ledamot och varje ersättare så, att den kan antas nå dem senast vardagen närmast före sammanträdesdagen.

Kommenterad [CK/FL/5]: I den nya kommunallagen har ordet kungörelse förbehållits offentliggörande av föreskrifter. I fråga om sammanträden och protokoll används istället ordet tillkännagivande.

Kommenterad [CK/FL/6]: Då den offentliga anslagstavlan enligt nya kommunallagen ska vara webbaserad, är sista delen av denna mening överflödig.

Kommenterad [CK/FL/7]: Kravet på annonsering i ortspresen har tagits bort i nya kommunallagen, varför denna bestämmelse föreslås ett tas bort.

LF

Om undantag från kravet på kungörelse-tillkännagivande stadgas i 5 kap. 40-52 § kommunallagen.

Ärenden och handlingar till fullmäktigesammanträde

12 §

Ärende som enligt 5 kap. 23-22 § första stycket kommunallagen ska upptas till beslut av fullmäktige ska vara skriftligt och ha registrerats i landstingets diarium. Landstingsstyrelsen beslutar, i samråd med fullmäktiges ordförande, när ärende ska behandlas vid fullmäktigesammanträde.

Om beredning av ärende inklusive motion finns bestämmelser i 5 kap. 26-35-38 §§ kommunallagen.

13 §

Fullmäktiges ordförande anger i föredragningslista de ärenden som ska behandlas vid fullmäktigesammanträde. Som bilagor till föredragningslistan fogas samtliga handlingar i enligt 5 kap. 23-22 § första-stycket kommunallagen väckt ärende, som ska behandlas vid sammanträdet, jämte de beredningsbeslut och övriga yttranden som avses i 5 kap. 26-28 §§ kommunallagen.

Föredragningslista med bilagor ska, samtidigt med kungörelse tillkännagivande enligt 11 § första stycket, lämnas till varje fullmäktigeledamot och till varje ersättare. Motsvarande gäller om komplettering enligt 11 § andra stycket. Har handlingarna i ärende enligt första stycket särskilt stor omfattning eller är på annat sätt svåra att mångfaldiga får som bilaga till föredragningslistan i stället intagas en sammanfattning av ärendet eller särtryck utsändas till de berörda.

Representanter för massmedia ska få fullmäktiges handlingar i samband med kungörelse-tillkännagivandet.

Föredragningslistan utan bilagor anslås-publiceras på landstingets anslagstavla i anslutning till kungörelse-tillkännagivande om fullmäktigesammanträde. Härutöver ska föredragningslistan eller delar av den jämte kungörelse införas i de media som avses i 11 § första stycket. Motsvarande gäller i tillämpliga delar om komplettering enligt 11 § andra stycket.

Kommenterad [CK/RL/8]: Se kommentären till 11 §

I sammanträdeslokalen ska under hela sammanträdet finnas fullständig föredragningslista över alla ärenden som ska behandlas vid sammanträdet. Handlingarna i varje ärende ska finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

LF**SÄRSKILDA BESTÄMMELSER****Motion****14 §**

Motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera fullmäktigeledamöter.

Motioner får bara innehålla förslag som ligger inom Landstingets kompetensområde att besluta om. Enligt 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen får landsting själv ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till landstingets område eller dess medlemmar och som inte ska handhas enbart av staten, en kommun, ett annat landsting eller någon annan. Landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion. Undantag från denna regel gäller för s k programmotioner, som undertecknas av minst tre ledamöter och som är avsedda att i ett sammanhang deklarerera en fullmäktigegrupps ståndpunkter i olika frågor.

Motion väcks genom att inges till landstingets diarium. Vid nästkommande fullmäktigesammanträde får motionären eller - då flera ledamöter väckt en gemensam motion - en företrädare för dessa presentera motionen. För att en sådan presentation ska få äga rum måste motionen ha inlämnats till landstingets diarium senast före kl 8.30 fem arbetsdagar före sammanträdet samt ha godkänts av fullmäktige enligt 15 §.

Obesvarade motioner ska anmälas vid varje fullmäktigesammanträde. Särskild anmälan ska ske enligt 5 kap 33-35 § kommunallagen om beredningen av en motion inte har avslutats inom ett år från det att den väcktes.

15 §

Innan motion får presenteras eller handläggas, ska fullmäktige godkänna att den uppfyller kriterierna för att få framställas enligt 14 §.

Godkänd motion ska besvaras inom ett år från det att den väcktes, om inte särskilda skäl förhindrar detta.

LF

Interpellation

16 §

Interpellationer ska enligt 5 kap. ~~49-5060-61~~ §§ kommunallagen avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild. Interpellationer bör endast ställas i angelägenheter av större intresse för landstinget. De ska ha ett bestämt innehåll och vara försedda med motivering.

Interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska inlämnas till landstingets diarium senast kl 8.30 ~~fem-tio~~ arbetsdagar före fullmäktigesammanträdet. Dispens från denna tidsfrist kan meddelas av Landstingsstyrelsens ordförande.

Kommenterad [CK/FL/9]: Ändringen föreslås för att ge ansvariga tjänstemän mera tid för framtagande av faktaunderlag.

Interpellation får riktas till landstingsråd eller ordföranden i någon av landstingets nämnder. Fullmäktiges sekreterare ska tillse att interpellationen tillställs varje fullmäktigeledamot och tjänstgörande ersättare samt den till vilken interpellation är riktad, om denne inte är ledamot.

Ersättare får inge interpellation endast till fullmäktigesammanträde vid vilket ersättaren ska tjänstgöra som ledamot.

17 §

Om fullmäktige beslutar att interpellation får framställas bör den besvaras under det fullmäktigesammanträde till vilket den framställts. Ordföranden meddelar när svar kommer att lämnas.

Ordförande eller landstingsråd till vilken interpellation ställts får överlämna interpellation att besvaras av

1. ledamot av landstingsstyrelsen eller annan nämnd, som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen eller enligt 5 kap. ~~63-63~~ § kommunallagen
2. en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för en av landstinget Dalarna bildad stiftelse eller
3. ordföranden ~~för direktionen i Region Dalarna i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som landstinget är medlem i~~

I debatt med anledning av svar på interpellation får varje tjänstgörande ledamot delta.

Kommenterad [CK/FL/10]: Eftersom landstinget är medlem i ytterligare två kommunalförbund föreslås en ändring i denna bestämmelse, så att den blir tillämplig även på ordföranden i dessa.

LF

Ersättare som under tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde inlämnat interpellation får delta i överläggning med anledning av svar på interpellationen även om denne inte tjänstgör vid den tidpunkt svaret lämnas.

Fråga

18 §

För att inhämta upplysningar får ledamöterna ställa frågor enligt 5 kap. ~~54-55 §~~ 64 § kommunallagen. Liksom för interpellationer gäller att frågor ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får inte heller avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild. En fråga ska ha ett bestämt innehåll och får vara försedd med en kort inledande förklaring.

En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot. Den ska inlämnas till landstingets diarium senast före kl 8.30 ~~två fem~~ arbetsdagar före fullmäktigesammanträde. Dispens från denna tidsfrist kan meddelas av Landstingsstyrelsens ordförande.

Kommenterad [CK/FL/11]: Se kommentaren till 16 §.

En fråga ska kunna besvaras mycket kortfattat, exempelvis genom att svara "ja" eller "nej" eller genom att ange ett namn eller tidpunkt. Fullmäktiges ordförande avgör om en som "fråga" ingiven skrivelse ska anses utgöra en fråga enligt denna bestämmelse.

Fråga får riktas till landstingsråd eller ordföranden i någon av landstingets nämnder.

Ersättare får inge fråga endast till fullmäktigesammanträde vid vilket denne ska tjänstgöra som ledamot.

19 §

Om fullmäktige beslutar att fråga får framställas bör den besvaras under det fullmäktigesammanträde till vilket den framställts.

Vid svar på fråga får endast den ledamot eller ersättare som framställt frågan och den som lämnar svaret delta i överläggningen.

Bestämmelserna i 17 § andra och fjärde styckena äger motsvarande tillämpning beträffande fråga.

LF**Fullmäktigesammanträde**

Upprop

20 §

Vid fullmäktigesammanträdet börjar ordföranden upprop av samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare. Härutöver verkställs upprop i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde eller när fullmäktiges ordförande anser att det behövs.

Förteckning över ledamöter och tjänstgörande ersättare ska finnas vid varje fullmäktigesammanträde.

Ordföranden och presidium

21 §

År då fullmäktigeval äger rum i hela landet, väljer det nyvalda fullmäktige vid sitt första sammanträde bland ledamöterna ett presidium bestående av ordförande samt en förste och en andre vice ordförande. Presidiet ska fullgöra uppgifter som företrädare för fullmäktigeförsamlingen och får besluta gällande ordningsregler, utveckling och utbildning som avser fullmäktige samt samverka med externa aktörer.

Till dess presidievalen har förrättats ska den ledamot som varit ordinarie ledamot längst tid (ålderspresidenten) vara ordförande eller, om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, den äldste av dem.

Om ordföranden och vice ordförandena samtidigt är förhindrade att inställa sig till fullmäktigesammanträde utövas ordförandeskapet av ålderspresidenten tills fullmäktige utser annan ledamot att för tillfället föra ordet.

Avgår ordföranden, förste eller andre vice ordföranden som fullmäktigeledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart som möjligt välja annan ledamot i dennes ställe för återstående tid av presidieuppdraget.

Protokollsjusterare och röstsammanräknare

22 §

Fullmäktige utser vid varje fullmäktigesammanträde två ledamöter eller tjänstgörande ersättare att jämte fullmäktiges ordförande justera fullmäktigesammanträdet protokoll samt i förekommande fall biträda ordföranden och sekreteraren vid röstsammanräkning.

LF

Om justering finns föreskrifter i 38-39 §§.

Sekreterare

23 §

Administrativ chef utser, efter samråd med fullmäktiges presidium, sekreteraren i fullmäktige. Vid hinder för sekreteraren utser administrativ chef annan sekreterare för sammanträdet eller del av sammanträdet.

Sekreteraren skriver fullmäktiges protokoll, ombesörjer expediering av fullmäktiges beslut och fullgör i övrigt de arbetsuppgifter som framgår av direktiv eller arbetsordning.

Beslutsordning

24 §

Ärenden upptas till behandling i den ordning de uppförts på den fullständiga föredragningslistan enligt 13 § fjärde stycket, om inte fullmäktige beslutar annat.

Ärende som av särskilt skäl inte uppförts på den fullständiga föredragningslistan upptas till behandling i den ordning fullmäktiges ordförande bestämmer.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Val av landstingets revisorer jämte ersättare ska ske före val till styrelsen/nämnder.

Närvaro- och yttranderätt

25 §

Fullmäktigeledamot och tjänstgörande ersättare har, med den begränsning som framgår av 19 § andra stycket och 28 §, yttranderätt i alla ärenden som behandlas vid fullmäktigesammanträde.

Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar men ej i besluten har även:

1. ordförande eller vice ordförande i landstingsstyrelsen
2. ordförande eller vice ordförande i annan nämnd eller beredning vid allmänpolitisk debatt, vid handläggning av

LF

ärende som har beretts av nämnden eller beredningen och vid besvarande av interpellation som har framställts till ordföranden i nämnden eller beredningen

3. landstingsråd eller oppositionsråd som ej är ledamot i fullmäktige.
4. ledamot i landstingsstyrelsen och annan nämnd och sådan av fullmäktige utsedd ledamot i styrelse för kommunala företag som avses i 3-10 kap. 17 och 182 §§ kommunallagen samt ordföranden i direktionen för Region Dalarnas styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som landstinget är medlem i vid besvarande av interpellation och fråga som enligt 5 kap. 53-59 och 64-63-64 §§ kommunallagen har överlämnats för att besvaras (Se 24-17 § andra stycket.)
5. revisor hos landstinget vid behandling av revisionsberättelsen samt ärende som berör revisorernas egen förvaltning
6. i den mån fullmäktige beslutar det, annan ledamot eller ersättare i landstingsstyrelsen, annan nämnd eller beredning samt
7. landstingsdirektör, biträdande landstingsdirektör och chefsjurist om fullmäktige vid ett visst sammanträde enhälligt beslutar det. Chefsjuristen får även yttra sig om lagligheten av allt som förekommer vid sammanträdet.

Kommenterad [CK/FL/12]: Se kommentaren i anslutning till 17 §.

Kommenterad [CK/FL/13]: Här har hänvisningen varit felaktig och rättas till.

I övrigt se 5 kap. 20-b 49 §, 5 kap. 22-41 § samt 8 kap. 20-16 § kommunallagen. Den som kallats enligt 5 kap. får meddela de upplysningar som begärs och har i övrigt endast yttranderätt som direkt avser upplysningarna i den ordning fullmäktiges ordförande bestämmer.

Yrkanden

26 §

Framställda yrkanden kan vara materiella eller formella. Materiella yrkanden kan avse bifall till, avslag på eller ändring i beredningsorganets förslag. Formella yrkanden kan t ex avse bordläggning eller återremiss.

När fullmäktige förklarar överläggningen i ett ärende avslutad går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

LF

Yrkanden som framförs i debatten ska avges skriftligt om fullmäktiges ordförande anser att det behövs.

Jäv

27 §

Om jäv finns bestämmelser i 5 kap 20 § respektive 9 kap 4 § kommunallagen.

Debattregler

28 §

Talare får ordet i den ordning de anmäler sig med undantag av att ordföranden kan medge replik maximerad till två inlägg om vardera högst två minuter. Replik tillåts bara om ledamot apostroferas med namn eller partibeteckning. Replik ska begäras i omedelbar anslutning till anförandet.

Inför varje fullmäktigesammanträde kan fullmäktiges ordförande, tillsammans med gruppledarna, överenskomma om regler för debattordningen.

Om inte något annat överenskommit gäller följande:

1. Huvudregel – 5 minuter för första anförandet, 3 minuter för följande anföranden

Som huvudregel gäller att ledamöterna i varje ärende kan begära ordet för ett första anförande om maximalt 5 minuter. För de därpå följande anförandena gäller en tidsbegränsning om maximalt 3 minuter. Efter varje anförande, d v s oavsett om det är ett första eller senare anförande, finns möjlighet till ett replikskifte enligt första stycket. Dessa talarregler gäller också i tillämpliga delar när fullmäktige behandlar interpellationer och frågor.

2. Undantag – särskilda debatter

Vid särskilda debatter om t ex budget, mål och ramar, årsredovisning m.m. gäller en särskild talarordning. Debatten inleds med anföranden av en representant för varje parti (gruppledare eller annan av partiet utsedd ledamot). Talartiden dem emellan fördelas så att Landstingsstyrelsens ordförande får tala i maximalt 12 minuter, övriga i maximalt 6 minuter. Varje deltagare i den debatten får dessutom rätt till 2 repliker om 2 minuter att fritt disponera under gruppleddardebatten. Efter det att gruppleddardebatten avslutats träder huvudregeln in för den fortsatta debatten

LF

Presidiet avgör för vilka ärenden den särskilda debattordningen ska tillämpas.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden avbryta anförandet. I övrigt får ingen avbryta en talare under pågående anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse (5 kap. ~~39-43~~ § andra stycket kommunallagen).

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra får sammanträdet upplösas.

Revisionsanmärkning

29 §

Om inhämtande av förklaringar över anmärkningar som har framställts i revisionsberättelsen finns bestämmelser i 5 kap. ~~31-32~~ § kommunallagen. Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordföranden i vilken ordning sådana förklaringar ska inhämtas.

Omröstning

30 §

Begärs omröstning enligt 5 kap. ~~42-44~~~~54-56~~ §§ kommunallagen ska den genast verkställas. Om någon ledamot eller tjänstgörande ersättare begär det, ska voteringsproposition vara skriftlig, justerad och tillgänglig för ledamöterna före omröstningen.

31 §

Som regel användes elektronisk voteringsutrustning. Instruktion för användning av denna utdelas till samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare vid varje fullmäktigesammanträde.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

32 §

Om voteringsutrustning inte kan användas, verkställs upprop och avges röster enligt den förteckning över de röstberättigade, som omnämns i ~~18-20~~ § andra stycket. När uppropet är verkställt är omröstningen avslutad vilket ordföranden befäster med klubbslag.

Kommenterad [CK/RL/14]: Detta är en hänvisning som har undkommit revidering i samband med tidigare genomgångar av arbetsordningen. Hänvisningen syftar till 20 §.

LF

Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget. Härfter sker röstsammanräkning.

Om särskild röstsammanräknare stadgas i 22 §.

Leder röstsammanräkningen vid öppen omröstning till oenighet om omröstningens resultat, ska ny omröstning genast verkställas.

Omröstning vid val

33 §

Vid val verkställs sluten omröstning. Valsedel ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. Valsedel är ogiltig

- om den upptar namn på någon som inte är valbar
- om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas
- om den upptar namn som inte klart utvisar vem som avses eller
- om den i övrigt inte uppfyller vad som här föreskrivits om valsedel

Om proportionellt val finns bestämmelser i 5 kap. ~~46 och 48~~ §§ kommunallagen med hänvisning till lagen om proportionellt valsätt (SFS-1992:339).

Kommenterad [CK/RL/15]: Arbetsordningen rensas från SFS-nummer enligt kommentar till 1 §.

Valsedlar ska i tillräckligt antal finnas tillgängliga i sammanträdeslokalen under hela den tid fullmäktigesammanträdet pågår.

34 §

Anteckningslistor från öppen omröstning och avlämnade valsedlar ska förvaras på betryggande sätt till dess protokollförda beslut vunnit laga kraft.

LF

Beslutsregler

35 §

Om beslut finns bestämmelser i 5 kap. 40-4552-57 §§ kommunallagen.

Bordläggning och återremiss

36 §

Om bordläggning och återremiss finns bestämmelser i 5 kap. 36-3750-51 §§ kommunallagen.

Dokumentation och offentliggörande

Protokoll, reservation och "särskilt yttrande"

37 §

Om protokoll och reservation till protokollet finns bestämmelser i 5 kap. 57-6265-70 §§ och 4 kap. 22-27 § kommunallagen. Skriftlig reservation ska lämnas till sekreteraren senast före justering och anmälas innan sammanträdet avslutas.

Kommenterad [CK/IL/16]: Detta förtydligande görs av praktiska skäl.

Beträffande "särskilt yttrande" till protokoll gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om reservation. I nämndernas allmänna bestämmelser 8 § definieras begreppen "reservation", "särskilt yttrande" och "protokollsanteckning".

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan ordföranden ställer förslag under proposition. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Justering

38 §

Har flera ordföranden tjänstgjort vid fullmäktigesammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som avser de delar av sammanträdet som de lett förhandlingarna. Justering sker, förutom genom namnteckning på därför avsedd plats, genom signum på varje sida av protokollet. Om protokollsjusterare finns föreskrifter i 22 §.

Ordföranden tillkännager tid och plats för justering.

LF

Justering som verkställs av fullmäktige sker genom godkännande sedan protokollstexten upplästs eller på annat sätt delgivits fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare.

Omedelbar justering

39 §

Omedelbar justering innebär att paragrafen ska vara utskriven och justerad av ordföranden och justerarna vid sammanträdet. Eventuell reservation i ärendet ska i sådant fall avlämnas under sammanträdesdagen.

Tillkännagivande

40 §

Tillkännagivande av justering enligt 6-8 kap. 62-12 § tredje stycket kommunallagen ska ske i de tidningar som avses i 11 § i denna arbetsordning på landstingets webbaserade anslagstavla senast andra dagen efter det att protokollet har justerats.

Kommenterad [CK/IL/17]: Paragrafen är ny och ersätter den tidigare lydelsen om annonsering i lokala tidningar. Skyldigheten att tillkänna justering på anslagstavlan finns även i nuvarande kommunallag, men har tidigare inte framgått av arbetsordningen.

Expediering av fullmäktiges skrivelser

41 §

Från fullmäktige utgående skrivelser upprättas och kontrasigneras av fullmäktiges sekreterare och undertecknas av fullmäktiges ordförande.

Arkivvård

42 §

För vården av fullmäktiges arkiv gäller av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

LF

Partistöd

43 §

Landstinget får enligt 2-4 kap. ~~8-1229-32~~ §§ kommunallagen ge ekonomiskt bidrag till de politiska partier som är representerade i fullmäktige för att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin (partistöd).

Fullmäktige ska bestämma om partistödets omfattning och formerna för det. Endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen ~~(2005:837)~~ ska beaktas vid fördelningen av partistödet. Stödet får inte utformas så att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti.

Kommenterad [CK/RL/18]: Arbetsordningen rensas från SFS-nummer enligt kommentar till 1 §.

44 §

Partistöd utgår i form av grundstöd och mandatbundet stöd. Summan av det kontanta partistödet fastställs i samband med fullmäktiges budgetmöte i november året före med angivande av vad som utgör mandatbundet stöd respektive grundstöd. Utbetalning av grundstödet sker i början av varje kalenderår.

Mandatbundet stöd

45 §

Det mandatbundna stödet utgår i form av kontant bidrag för varje år och mandat. Utbetalning av det mandatbundna stödet sker två gånger per år och endast under förutsättning att mandatet har varit bemannade i landstingsfullmäktige under det halvår som föregått utbetalningstillfället.

Grundstöd

46 §

Grundstöd utgår dels som en del (lägst 10 %) av det kontanta partistödet. Dels utgår det till samtliga partier som är representerade i fullmäktige i form av tillgång till sammanträdeslokaler, teknisk utrustning och administrativ service enligt gällande rutiner inom central förvaltning.

LF

Redovisning av partistöd

47 §

Ett parti som mottar partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari–31 december och ges in till fullmäktige senast den 30 juni året efter. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen.

Ett parti som inte fullgör sin redovisningsskyldighet har inte rätt till mandatbundet partistöd avseende det andra halvåret. Därefter har inte partiet rätt till mandatbundet partistöd förrän vid utbetalningstillfället som infaller efter det att redovisningsskyldigheten är fullgjord.

Landstingsstyrelsen fastställer de rutiner som ska gälla för partiernas redovisning av partistödet.

Nämnd AB

NÄMNDREGLEMENTE

Fastställt av fullmäktige § 105/14.

Inledningen, 1, 10, 11 och 22 §§ reviderade LF § 113/16.

Detta reviderade reglemente gäller fr.o.m. den 1 januari 2017.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Landstingsstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av landstingets angelägenheter och har det övergripande ansvaret över övriga nämnders verksamhet.

Landstingsstyrelsen är enligt 6 kap. 8 § kommunallagen och landstingsstyrelsens reglemente 25 § överordnad följande övriga nämnder på följande landstingsövergripande områden: Personal- och arbetsgivarfrågor, verksamhetsplanering, ekonomisk förvaltning och redovisning, miljöarbete, information och säkerhet

Landstingets övriga nämnder är:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Fastighetsnämnden
- Kollektivtrafiknämnden
- Kultur- och bildningsnämnden
- Sservicenämnden
- Patientnämnden
- Tandvårdsnämnden

Kommenterad [CK/FL/1]: I nya kommunallagen legitimeras den ordning Landstinget Dalarna har haft under flera år genom att Landstingsstyrelsen givits en styrande roll med överordnade mandat på angivna områden. Eftersom 6 kap. 8 § nya kommunallagen förutsätter att det överordnade mandatet gäller särskilt angivna förhållanden anges dessa redan i inledningen. Landstingsstyrelsen är inte överordnad nämnderna vad gäller deras egna verksamhetsområden. Då detta klargörs och Landstingsstyrelsens beslutsmandat på de övergripande områdena omfattar även Patientnämnden, kan också Patientnämnden, som tidigare inte funnits uppräknad nedanför, nu finnas i den fullständiga förteckningen över landstingets övriga nämnder.

Ordföranden och presidieutskott

1 §

Fullmäktige väljer ledamöterna i nämnden och bland dem en ordförande, en 1:a vice ordförande och en 2:a vice ordförande.

Dessa utgör nämndens presidium med ansvar för att bereda nämndens sammanträden. Nämnden kan delegera beslutsrätt till presidiet som utgör ett särskilt utskott.

Vid samtidigt förfall för ordföranden och vice ordförandena samt vid längre hinder för ordföranden under tjänstgöringsperioden tillämpas bestämmelserna i 21 § fullmäktiges arbetsordning.

Ordföranden ansvarar för att nämnden känner till innehållet i detta reglemente, att den har nödvändig kunskap om de övriga bestämmelser som reglerar nämndens verksamhet samt kännedom om landstingets organisation.

Nämnd AB

Sammanträden

2 §

Nämnden ska för varje kalenderår upprätta en plan över sina sammanträden och beredningarna till dessa. Utöver de sammanträden som intagits i planen ska sammanträde enligt 6 kap. 48-23 § andra stycket kommunallagen hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Nämnden får besluta att dess sammanträden generellt eller för visst möte ska ske på distans enligt 6 kap. 32-24 § kommunallagen under förutsättning att kraven i 5 kap. 38 a16 § kommunallagen är uppfyllda. Om nämnden har beslutat om offentliga sammanträden enligt 5 § krävs också att möjligheten för allmänheten att ta del av sammanträdet är tillgodosedd.

3 §

Den enligt 2 § upprättade planen ska lämnas till nämndens ledamöter och ersättare. Planen publiceras på Landstingets hemsida på Internet.

Planen utgör kallelse till sammanträdena.

Föredragningslista och handlingar i de ärenden som ska behandlas på sammanträde bör lämnas till berörda en vecka före sammanträdet. Nämndens handlingar publiceras också på Landstingets hemsida på Internet.

4 §

Beträffande ersättares tjänstgöring gäller i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i 10 § fullmäktiges arbetsordning.

Landstingsfullmäktige beslutar i början av varje mandatperiod om en inbördes ordning mellan partierna för varje parti för det fall en partiersättare saknas. Ersättare kallas i sådana fall enligt denna ordning.

Dessutom gäller:

- en ledamot har alltid rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.
- en ersättare som har börjat tjänstgöra har normalt företräde oberoende av turordningen bland ersättarna. Om

Nämnd AB

styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får dock en ersättare som står före i turordningen och som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

5 §

Av 6 kap. ~~19-25~~ § kommunallagen framgår att en nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att sammanträdet ska vara offentligt och på vilket sätt allmänheten ska få tillträde till eller möjlighet att via media kunna ta del av sammanträdet. Sådant beslut fattas med enkel majoritet.

Nämndens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Rätt att närvara vid nämndens sammanträden samt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet tillkommer, förutom ledamot och tjänstgörande ersättare,

- icke tjänstgörande ersättare i respektive nämnd.
- Förvaltningschef för nämndens verksamhetsområde

6 §

Förtroendevald, tjänsteman hos landstinget eller särskild sakkunnig, utöver stadgande i 5 § ovan, kallas efter beslut av nämnd.

Nämnden beslutar om den som särskilt kallats till sammanträdet ska få delta i överläggningarna.

7 §

Ordföranden beslutar om formerna för beredning samt om föredragning av ärenden vid nämndens sammanträden.

8 §

Om hur ärenden avgörs och protokoll utformas finns bestämmelser i 6 kap. ~~28-30~~ och 35 §§ kommunallagen.

Beträffande särskilt yttrande till protokoll gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om reservation i 4 kap. ~~22-27~~ § kommunallagen.

Nämnd AB

Med reservation avses en anmälan om att en ledamot, som deltar i ett beslut, inte håller med om beslutet. Reservation ska alltid anges i protokollet enligt 5 kap. 69-67 § kommunallagen. En reservation har rättsverkningar och kan vara såväl skriftlig som muntlig.

Särskilt yttrande benämns "skriftlig reservation" i Landstingsfullmäktiges arbetsordning 37 § och utgör motivering till en avvikande mening eller ett förtydligande av en ståndpunkt i samband med en reservation från en ledamot eller tjänstgörande ersättare. Önskar en ledamot motivera eller utveckla sin reservation krävs ett särskilt yttrande som ska vara skriftligt, undertecknat av reservanten och lämnat till sekreteraren senast före justering av protokollet. En ledamot som reserverar sig har alltid rätt att lämna ett sådant särskilt yttrande. **Det ska i så fall påtalas för sekreteraren i samband med att reservationen anmäls**

Protokollsanteckning kan innehålla kommentarer till protokollet från såväl ledamöter, ersättare som tjänstemän av flera olika anledningar. När en protokollsanteckning härrör från en ledamot utgör det en svagare markering än en reservation och kan också göras av andra än dem som är röstberättigade för att markera en ståndpunkt. En protokollsanteckning kan fogas som bilaga till protokollet eller anges muntligt och skrivs in i protokollet av sekreteraren. Eftersom protokollet förs på ordförandens ansvar avgör ordföranden om en protokollsanteckning ska få göras.

Nämnden utser för varje sammanträde en ledamot eller tjänstgörande ersättare att jämte tjänstgörande ordförande justera nämndens protokoll. Justering sker, förutom genom nämnteckning på därför avsedd plats, genom signum på varje sida av protokollet. Protokoll ska justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet.

9 §

Nämndens sekreterare ska se till att utdrag ur nämndens justerade protokoll tillställs dem som är berörda av i protokollet intagna beslut. Justerat protokoll ska tillställas nämndens ledamöter och ersättare, landstingsstyrelsen samt revisionen enligt dess närmare bestämmande. Justerade protokoll ska dessutom finnas tillgängliga på Landstingets hemsida på Internet.

Kommenterad [CK/FL/2]: Detta förtydligande görs, då avsikten av en sådan tydlig regel uppdagades i samband med att den nya Kollektivtrafiknämnden hade sitt första sammanträde.

Nämnd AB

Övriga bestämmelser

Delegering

10 §

Nämnden får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare i nämnden eller åt en anställd hos landstinget att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34-38 § kommunallagen.

Beslut som fattats med stöd av uppdraget ska anmälas för nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske.

Om delegering till anställd i övrigt finns dessutom stadgande i 6-7 kap. 38-5 och 7 §§ kommunallagen.

Om delegering vid brådskande ärenden finns stadgande i 6 kap. 36-39 § och 40 § andra stycket kommunallagen.

Beslut som fattats med stöd av uppdrag enligt delegering får inte återkallas eller ändras av den som lämnat uppdraget.

Ärende av principiell eller i övrigt av större betydelse ska avgöras av nämnden eller av landstingsfullmäktige.

Vidaredelegering

11 §

Om nämnden uppdrar åt förvaltningschef att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt annan anställd inom verksamheten att besluta istället. Sådana beslut ska anmälas till förvaltningschefen som vidareanmäler detta till nämnden.

Förhandling och information enligt medbestämmandelagen (MBL)

12 §

I ärenden där nämnden ansvarar för beredningen och närmast har att fatta beslut åligger det nämnden säkerställa att sådan förhandlings- och informationsskyldighet genomförs, som enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet och medbestämmandeavtal, åligger landstinget som arbetsgivare. Sådan förhandling ska ske i god tid innan beslut tas.

Nämnd AB

Medbestämmandeformer

13 §

Om partsammansatta organ, självförvaltningsorgan och närvarorätt för personalföreträdare stadgas i 7 kap. 10-25 §§ och 8 kap. 4-8 §§ kommunallagen.

Budget- och verksamhetsansvar

14 §

Nämndens arbete är reglerat i kommunallagen och i detta reglemente. Nämnden ska också följa övriga gällande lagar och författningar, av landstinget träffade avtal samt av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen fastställda styrdokument.

Nämnden ansvarar inom ramen för sitt uppdrag inför fullmäktige och styrelsen för att anvisad budgetram hålls och att verksamheten bedrivs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige och styrelsen bestämt. Nämnden ska utifrån budgetramen, mål och riktlinjer specificera och fastställa sin egen budget.

Nämnden utövar arbetsgivaransvaret inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska i övrigt fullgöra vad Landstingsfullmäktige eller Landstingsstyrelsen ålägger nämnden.

Utifrån sitt uppdrag ska nämnden tillse att intern kontroll och uppföljning fungerar tillfredsställande.

Nämnden ansvarar för besvarande av remisser inom verksamhetsområdet med undantag för sådana som är av principiell vikt.

Personuppgiftsansvar, katastrofplanering och osäkra fordringar

15 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (SFS 1998:204) inom sitt verksamhetsområde.

Inom sitt verksamhetsområde svarar nämnden för katastrofplanering, beredskaps- och säkerhetsfrågor samt efterlevnad av arbetsmiljölagens ålägganden.

Nämnden äger rätt att avskriva osäkra fordringar inom sitt eget verksamhetsområde.

Nämnd AB

Samarbete i samhället

16 §

För att nämnden ska kunna fullgöra sin uppgift bör samarbete utvecklas med samhällsorgan, företag, organisationer och andra som har möjlighet att tillföra kunskap och erfarenhet.

Initiativrätt

17 §

Nämnden får väcka de förslag hos landstingsstyrelsen, som är föranledda av verksamhetsansvaret enligt detta reglemente eller i fullmäktige fastställd verksamhetsplan samt är avsedda att främja verksamhetens utveckling i övrigt.

Resultatansvar

18 §

Nämnden har eget resultatansvar och ska, enligt landstingsstyrelsens bestämmande, till landstingsstyrelsen avge rapporter om verksamhet och ekonomi.

Verksamhetsplanering

19 §

Nämnden ansvarar för att verksamhetsplan upprättas i enlighet med beslutad planeringsprocess.

Jäv

20 §

Om jäv finns bestämmelser i 6 kap. [24-2728-32](#) §§ kommunallagen.

Arkiv

21 §

För vården av nämndens arkiv gäller av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

Nämnd AB

Extraordinär händelse

22 §

Vid en extraordinär händelse kan arbetsutskottet i egenskap av krisledningsnämnd enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap överta hela eller delar av nämndens verksamhetsområden. Vid övergång till krigsorganisation övertar arbetsutskottet de arbetsuppgifter som enligt reglementet åligger nämnden.

I Patientnämndens reglemente ska 22 § ha följande lydelse:

Patientnämnden fortsätter sin verksamhet såväl vid en extraordinär händelse som vid beredskap och i krig.

LS**LANDSTINGSSTYRELSENS REGLEMENTE****SÄRSKILDA BESTÄMMELSER****Ledamöter och omröstningsregler****23 §**

Landstingsstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

24 §

Föreskrifterna i 30-34 §§ fullmäktiges arbetsordning äger, bortsett från att elektronisk voteringsutrustning som regel inte används, motsvarande tillämpning för landstingsstyrelsen.

Övergripande ansvar**25 §**

Landstingsstyrelsen ska styra, utveckla och samordna förvaltningen av Landstinget Dalarnas angelägenheter och utöva kontroll över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i och som avses i [3-10 kap. 46-49a1-9 §§ kommunallagen](#), främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för landstinget. Styrelsen ska vidare ha uppsikt över landstingskommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som landstinget är medlem i.

Styrelsen har planerings- och uppföljningsansvar för landstingets totala resursutnyttjande samt att olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål. I detta ansvar ingår att leda och samordna landstingets verksamhetsplanering.

Styrelsen ansvarar för den landstingsövergripande ekonomiska förvaltningen, den landstingsövergripande personalplaneringen och de landstingsövergripande arbetsgivarfrågorna, det landstingsövergripande arbetsmiljöansvaret, det landstingsövergripande miljöarbetet samt landstingets centrala informationsverksamhet med dess informationskanaler.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för landstingets säkerhet som bl. a. omfattar patientsäkerhet, brandsäkerhet, IT-säkerhet och informationssäkerhet.

LS

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på landstingets utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ansvarar inom ramen för sina befogenheter för att möta och åtgärda problem som uppmärksammas genom

omvärldsbevakningen samt är skyldig att hos övriga nämnder, fullmäktige, andra myndigheter eller regeringen göra de framställningar som behövs för att påkalla deras insatser när åtgärder behövs som kräver resurser som inte styrelsen förfogar över.

Driftsansvar

26 §

Landstingsstyrelsen utövar ledningen av den centrala förvaltningen enligt kommunallagen (1991:900) och de övriga lagar som styr ingående enheters arbete.

Kris, beredskap och krig

Krisledningsnämnd

27 §

Arbetsutskottet utgör landstingets krisledningsnämnd. För utskottet i denna egenskap gäller lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt detta reglemente.

I sin egenskap av krisledningsnämnd fullgör arbetsutskottet uppgifter under händelser i fredstid som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av landstinget. Utmärkande för en extraordinär händelse är att den kräver större insatser än vad som normalt planeras för krissituationer och att egna resurser inte räcker till.

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i landstinget i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Krisledningsnämnden får inrätta egna utskott efter behov.

LS

Beredskapsnämnd

28 §

Arbetsutskottet är också landstingets beredskapsnämnd. För styrelsen i denna egenskap gäller lag (1988:97) och förordning (1988:1215) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krigsfara m.m. lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap och lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt samt detta reglemente.

I sin egenskap av beredskapsnämnd åligger det arbetsutskottet att leda landstingets verksamhet i krig.

Vid övergång till krigsorganisation övertar arbetsutskottet de arbetsuppgifter som enligt arbetsordning och reglemente m.m. åligger övriga nämnder med undantag för patientnämnden som fortsätter sin verksamhet.

Landstingets revisorer fortsätter verksamheten.

Nämnder under landstingsstyrelsen Landstingets nämnder

29 §

För landstingets hälso- och sjukvård, för landstingets fastighetsförvaltning och lokalförsörjning, för länets kollektivtrafik, för landstingets kulturverksamhet och skolor, för landstingets serviceverksamhet, för länets patientnämndsverksamhet samt för länets tandvård svarar under landstingsstyrelsen

- Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Fastighetsnämnden
- Kollektivtrafiknämnden
- Kultur- och bildningsnämnden
- Patientnämnden
- Servicenämnden
- Tandvårdsnämnden

Fullmäktige har i särskilda reglementen angivit ramarna för varje nämnd.

Kommenterad [CK/IL/1]: Eftersom nämnderna inte är underordnade Landstingsstyrelsen vad gäller det egna verksamhetsansvaret, ändras rubriken. Se också kommentaren till inledningen till nämndernas allmänna bestämmelser.

LS**Landstingsstyrelsens särskilda uppdrag**

Uppgifter

30 §

Det åligger styrelsen särskilt att

- **bereda eller yttra sig** i ärenden som ska handläggas av fullmäktige med undantag för landstingsrevisorernas revisionsberättelser, valärenden och i övrigt enligt stadgande i 5 kap. 29-32-33 §§ kommunallagen
- **anställa och entlediga** landstingsdirektör och biträdande landstingsdirektör
- vara chef för **landstingsdirektören**, som i sin tur är chef över bitr. landstingsdirektören och landstingets förvaltningschefer utom för revisionschefen
- utgöra landstingets **personalmyndighet** med övergripande ansvar i alla personalfrågor
- utgöra landstingets **arkivmyndighet**
- ansvara för förvaltningen av landstingets **donationsstiftelser**
- se till att landstingets behov av **försäkringsskydd** är tillgodosett
- utfärda **förbindelser**, uppta lån och ikläda landstinget borgen eller annan ansvarighet i enlighet med fullmäktiges beslut samt att ge riktlinjer för placering av landstingets medel
- **bevaka landstingets rätt** vid bolags- och föreningsstämmor och andra sammanträden inom juridiska personer som landstinget helt eller delvis äger eller har intressen i
- självt eller genom ombud **föra landstingets talan** i alla mål och ärenden i den mån detta inte på grund av lag, annan författning eller fullmäktiges beslut ankommer på annan, (Det gäller även mål där någon begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet)
- svara för **tolkning och tillämpning** av rese- och arvodesreglementen samt pensionsreglemente för förtroendevalda

LS

Beslutsbemyndiganden

31 §

Styrelsen får utan fullmäktiges särskilda bemyndigande:

- motta **gåvor och donationer** till landstinget
- utfärda **föreskrifter om arbetsgivarens befogenheter** i frågor som rör förhållandet mellan landstinget som arbetsgivare och dess arbetstagare
- fastställa **övergripande styrande dokument** inom styrelsens och underställda nämnders verksamhetsområden
- **sluta avtal** med utomstående part i den mån detta inte uppdragits åt annan nämnd
- **förrätta val** av ledamöter och ersättare i kommittéer och samarbetsorgan samt utse representanter i organisationer och föreningar i den mån fullmäktige inte för särskilt fall bestämt annat
- avge **yttranden**, som ankommer på landstinget, om yttrandet inte är av betydelse för den kommunala självstyrelsen, samt i de fall fastställd remisstid inte medger att yttrande behandlas av ordinarie fullmäktige även avge yttranden av nämnt slag
- besluta om **köp och försäljning av fastigheter samt om rivning** av landstingsägda byggnader om värdet av egendomen uppgår till mer än sju prisbasbelopp.

Ärende av principiell eller i övrigt av större betydelse ska avgöras av fullmäktige, även om det är att hänföra till någon av ovan angivna ärendegrupper.

Utskott

32 §

Landstingsstyrelsen väljer arbetsutskott bland sina ledamöter i samband med styrelsens första ordinarie sammanträde under mandatperioden. Styrelsen utser samtidigt en beredning till arbetsutskottet bestående av ordförande, 1:a vice ordförande och 2:a vice ordförande, som utgör presidieutskott.

33 §

Landstingsstyrelsen ska, förutom presidieutskottet, ha ett arbetsutskott, som även ska utgöra personalutskott, bestående av sju ledamöter och sju ersättare. Rätt att närvara vid arbetsutskottets sammanträden och att delta i dess överläggningar tillkommer, förutom ledamot och ersättare, landstingsråd och oppositionsråd.

LS

Arbetsutskott tillika personalutskott

34 §

Arbetsutskottet ska kunna besluta i ärenden som kräver snabba ställningstaganden och avlasta styrelsen beslutsärenden av löpande karaktär. Arbetsutskottet har ett särskilt ansvar för upphandlingsfrågor, E-hälsfrågor och för beredning och uppföljning av landstingets budget.

Arbetsutskottet eller personalutskottet ska, om tiden medger det, bereda de ärenden inför Landstingsstyrelsen som inte är beredda av någon nämnd eller beredning.

Kommenterad [CK/FL/2]: Personalutskottet föreslås ges rätt att bereda ärenden avseende personalfrågor inför landstingsstyrelsens sammanträden.

Ärendehantering som innebär att någon beredning inte har skett i annat politiskt organ före Landstingsstyrelsen, ska undvikas så långt det är möjligt. Arbetsutskottets-Den politiska beredningen ska utmyнна i förslag till beslut.

Arbetsutskottet utgör tillika personalutskott med ansvar för Landstingets personalfrågor. Presidiet i personalutskottet behöver inte vara identisk med presidieutskottet. Landstingsstyrelsen kan därför välja en annan sammansättning av eller annan uppgiftsfördelning i personalutskottets presidium, än den som gäller för arbetsutskottet.

35 §

Utskottet har rätt att besluta i ärenden av löpande eller förberedande karaktär enligt nedanstående förteckning.

- Kvalitetsbedömningar av utredningar och förslag
- Direktiv och tidsplanering
- Utredningsuppdrag inom befintligt uppdrag/budget
- Yttranden över remisser och JO-anmälningar
- Undertecknande av ansökan om medel som inte innebär ett ekonomiskt åtagande utöver fastställd budget för Landstinget Dalarna
- Fastställa regionalt eller nationellt utarbetade förslag som inte innebär ekonomiska åtaganden utöver fastställd budget för Landstinget Dalarna
- tolka rese-, arvodes- och pensionsbestämmelserna och besluta om hur dessa ska tillämpas för förtroendevalda i enskilda fall
- utöva det som åligger landstingsstyrelsen i dess egenskap av landstingets arkivmyndighet

LS

- besluta om landstingsövergripande investeringar och investeringar inom central förvaltning omfattande mellan 10 och 50 Mkr per objekt.

Utskottet får inte besluta i ärenden som enligt 6 kap. 34-38 § kommunallagen inte kan delegeras.

Beredningar**Hälsovalsberedning****36 §**

I syfte att särskilja Landstingets beställarroll och ansvar för de villkor som ska gälla för samtliga vårdgivare inom primärvården från Landstingets produktionsansvar för den egna hälso- och sjukvården, ska det finnas en särskild hälsovalsberedning med uppgift att bereda hälsovalsfrågorna till Landstingsstyrelsen.

Beredningen ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. I beredningen ska finnas en ordförande och en vice ordförande.

Hälsovalsberedningen ska planera och följa upp Landstingets genomförande av vårdvalsreformen. Beredningen ska föreslå de kriterier och regelsystem som krävs för att privata vårdgivare ska kunna etablera sig i länet på likartade villkor. Beredningen ansvarar också för de informationssatsningar som krävs för att informera befolkningen om vilket utbud av primärvård som finns i länet och hur man gör för att lista sig hos en vårdgivare.

Hälsovalsberedningen ska ha initiativrätt till Landstingsstyrelsen, men inte egen beslutsrätt. Beredningen får därvid ta upp de frågor som uppdraget föranleder.

Regionberedning**37 §**

Fr.o.m. 2015-01-01 inrättas en regionberedning som har till uppgift att till Landstingsstyrelsen bereda trafikfrågor, internationella frågor, frågor som behandlats i Samverkansnämnden och övriga regionfrågor.

Beredningen ska utgöras av landstingets ordinarie ledamöter i Region Dalarnas direktion och inte ha ersättare.

Regionberedningen ska vara ett beredande organ utan egna beslutsmandat.

LS

Forskningsberedning

38 §

I syfte att stärka forskningens roll i Landstinget Dalarna samt verka för att forskningsresultat i ökad omfattning tas tillvara inom Landstingets verksamheter, ska det finnas en särskild forskningsberedning med uppgift att bereda forskningsfrågor till Landstingsstyrelsen.

Dess uppdrag är att

- löpande följa upp den forskningsverksamhet som landstinget stöder,
- utveckla forskningen inom Landstinget utifrån befintlig FoU-policy med fokus på områden som gynnar regionen och länets invånare och som samtidigt ger en tydlig "Dala-profil" på forskningen,
- ge förslag på såväl omfattning som huvudinriktning på forskningsverksamheten,
- ange inriktning för strategisk samverkan med externa parter avseende landstingets forskningsverksamhet,
- ta fram förslag som avser att stärka tillämpningen av forskningsbaserad kunskap i den kliniska verksamheten,

Beredningen kan därutöver ta upp de frågor som uppdraget föranleder.

39 §

Forskningsberedningen har ett särskilt ansvar för att följa upp avtalet mellan Landstinget Dalarna och Uppsala Universitet avseende Centrum för klinisk forskning (CKF).

Forskningsberedningen tillsätter Landstinget Dalarnas representanter i CKFs centrumråd (4 ledamöter).

40 §

Forskningsberedningen ska bestå av fem ledamöter - företrädesvis ledamöter eller ersättare i Landstingsstyrelsen.

Forskningsberedningen väljs av landstingsfullmäktige som också utser en ordförande bland ledamöterna.

Beredningens mandatperiod sammanfaller med landstingsstyrelseledamöternas mandatperiod.

Beredningen sammanträder 4-5 gånger per år.

PN

PATIENTNÄMNDENS REGLEMENTE

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

Ledamöter

23 §

Patientnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Driftsansvar

Styrande lagstiftning

24 §

Patientnämnden ska särskilt, förutom de lagar och bestämmelser som angivits i 14 § följa lagen (1998:1656/2017:372) om patientnämnds-verksamhet m.m. stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Uppdrag

25 §

Patientnämndens har till huvudsakliga uppgift är att på ett lämpligt sätt stödja och hjälpa patienter och deras närstående att föra fram klagomål till och att få klagomål besvarade av vårdgivare som inom den:

- den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763/2017:30) som bedrivs av landsting eller enligt avtal med landsting,
- den hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763/2017:30) som bedrivs av kommunerna i Dalarnas län eller enligt avtal med dessa kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård samt
- den tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av landsting eller enligt avtal med landstinget.

26 §

Patientnämnden ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter och bidra till kvalitetsutvecklingen i hälso- och sjukvården genom att Patientnämnden ska även

Kommenterad [CK/FL/1]: Under rubriken "Uppdrag" har formuleringarna och punkterna anpassats till den nya lagen samtidigt som tidigare förtydligande punkter har behållits.

Kommenterad [CK/FL/2]: Ett förtydligande görs här beträffande det geografiska område som uppdraget omfattar enligt kommunallagen.

PN

1. tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information patienterna behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården och hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet, t.ex. genom att

- förmedla information om patientförsäkring och läkemedelsförsäkring samt vara kontaktorgan gentemot LÖF.
- informera om patientens möjlighet att vända sig till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Länsstyrelsen och till JO.
- bidra till att utredningar genomförs och åtgärder vidtas som föranleds av kontakter med patienter, boende och anhöriga närstående.

2. främja kontakterna mellan patienter/boende och vårdpersonal,

3. rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna patienter/boende till vårdgivare och vårdenheter,

4. informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om Patientnämndens uppgift- sin verksamhet

- främja samarbetet för att åstadkomma bästa möjliga vård,
- hjälpa patienter/boende att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården,
- hjälpa patienter/boende att vända sig till rätt myndighet,
- utse stödperson till patient intagen enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård ~~1991:1128~~ (LPT), lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård ~~1991:1129~~ (LRV) eller Smittskyddslagen (2004:168).

Kommenterad [CK/IL/3]: SFS-numret ska i en korrekt laghänvisning anges direkt efter "lagen".

Om patienten är ett barn, ska patientnämnden särskilt beakta barnets bästa.

För fullgörande av sina uppgifter äger patientnämnden att från landstingets organ och tjänstemän infordra de uppgifter, erhålla de upplysningar och det biträde nämnden behöver.

Patientnämnden ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma landstinget eller kommun på riskområden och hinder för utveckling av vården.

Patientnämnden ska göra Inspektionen för vård och omsorg uppmärksam på förhållanden av relevans för myndighetens tillsyn. Patientnämnden ska också samverka med Inspektionen för vård och omsorg så att myndigheten kan fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 6 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

PN

27 §

Patientnämnden övertar inte ansvar och befogenheter från hälso- och sjukvårdsnämnden, som utövar ledningen av landstingets hälso- och sjukvård. Patientnämndens verksamhet ska utövas på ett sådant sätt att andra organs odelade ansvar bibehålls. Ingen ska genom att vända sig till Patientnämnden kunna skaffa sig en fördel på andras bekostnad.

Tjänstemannastöd

28 §

Tjänstemän och sekreterare hos Patientnämnden utses av nämnden.

Tystnadsplikt

29 §

Den som är eller har varit ledamot eller ersättare i Patientnämnden omfattas av offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut vissa handlingar.

OBS! Protokollet inte justerat

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 99 Revidering av Landstingets reglementshäfte

Diarienummer LD17/03666

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Landstingsfullmäktiges arbetsordning revideras enligt bilaga b) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
2. Nämndernas allmänna bestämmelser revideras enligt bilaga c) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
3. Landstingsstyrelsens särskilda bestämmelser revideras enligt bilaga d) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
4. Patientnämndens särskilda bestämmelser revideras enligt bilaga e) med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.
5. Arvodesbestämmelserna, bilaga 2 kompletteras genom att Kollektivtrafiknämndens ordförande ges ett månadsarvode med 40 % av 90 % av riksdagsarvodet med giltighet fr.o.m. 2018-01-01.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av att den nya kommunallagen och lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården träder i kraft 2018-01-01 behöver anpassningar göras i fullmäktiges arbetsordning och de allmänna bestämmelserna i nämndernas reglemente samt i patientnämndens särskilda bestämmelser. Följdändringar i arvodesreglementet med anledning av den nya kollektivtrafiknämnden föreslås också.

I samband med revideringen föreslås samtidigt ändring av tidsfristerna för inlämnande av interpellationer och frågor samt en ändring som gör att personalutskottet också kan bereda ärenden inför Landstingsstyrelsen.

I ärendet redovisas följande dokument:

Utdrag exp 2017-11-07 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Simone Nordkvist

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 99 A**
- b) Revidering av arbetsordningen för landstingsfullmäktige. **Bilaga § 99 B**
- c) Revidering av nämndernas allmänna bestämmelser. **Bilaga § 99 C**
- d) Revidering av Landstingsstyrelsens särskilda bestämmelser.
Bilaga § 99 D
- e) Revidering av Patientnämndens särskilda bestämmelser. **Bilaga § 99 E**

2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20--21 Landstingsfullmäktige

Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning

Ordförandens förslag

1. Förslaget till ändringar i Region Dalarnas förbundsordning, enligt bilaga 1 i bilaga b) godkänns.
2. Ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige godkänt ändringarna, dock tidigast 2018-01-01.

Sammanfattning

Region Dalarnas förbundsordning behöver revideras dels på grund av tidigare beslutade verksamhetsförändringar och dels på grund av ändringar i den nya kommunallagen som träder i kraft 2018-01-01. En justering i ordvalet görs samtidigt i 2 § punkt 3.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Skrivelse från Region Dalarna 2017-09-19

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Region Dalarnas verksamhet har förändrats och kommer att förändras ytterligare under hösten och till årsskiftet, vilket föranleder sakliga ändringar i dess förbundsordning.

Uppgiften att ta emot och bereda ansökningar om bidrag från EG:s strukturfonder avseende mål 1 och mål 2 (2 § punkt 6) är sedan 2011 överflyttad från de regionala samverkansorganen till Tillväxtverket.

Under hösten kommer uppgiften att ansvara för den regionala turistverksamheten (2 § punkt 10) att överföras till det länsgemensamma destinationsbolaget Visit Dalarna AB.

Från och med årsskiftet planeras också för att ansvaret för länets kollektivtrafik (2 § punkterna 8 och 12) ska övertas av Landstinget Dalarna.

Förutom att ovanstående punkter ska strykas föreslås också en modernisering av ordvalet i uppgiften att *utarbета tillväxtprogram* (2 § punkt 3) till att *utarbета regional utvecklingsstrategi*.

Den nya kommunallagen som träder i kraft 2018-01-01 föranleder såväl sakliga som formella ändringar i förbundsordningen. Förbundsordningen

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/03444

ska enligt 9 kap. 6 § punkt 10 kommunallagen (2017:725) ange på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas. Enligt den nya punkten 14 ska förbundsordningen också ange om allmänheten ska ha rätt att ställa frågor om årsredovisningen vid ett sammanträde och i så fall förutsättningarna för detta.

Utöver dessa förändringar justeras lagrumshänvisningarna, så att de hänvisar till den nya kommunallagen.

Juridik

Flertalet ändringar i förbundsordningen är föranledda av lagändringar.

Samverkan med fackliga organisationer

Ändringarna i Region Dalarnas förbundsordning kräver i sig ingen facklig medverkan. En särskild samverkansgrupp har redan skapats för den övergång av personal från Region Dalarna och AB Dalatrafik som föranleds av landstingets övertagande av ansvaret för länets kollektivtrafik.

Uppföljning

Landstingets beslut behöver följas upp genom att kontroll görs av att kommunerna också fattar motsvarande beslut. Denna kontroll samordnas genom Region Dalarna.

Handläggare
Magnus Höög
023-77 70 54
magnus.hoog@regiondalarna.se

MISSIV

Datum
2017-09-19

Diarienummer
RD 2017/135

Sida
1(3)

Till
Region Dalarnas medlemmar

Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning

Region Dalarnas direktion har fattat beslut i ärendet Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning. Se nedan under punkten Ärendet.

Direktionen beslutar föreslå Region Dalarnas medlemmar

- att godkänna förslaget till ändringar i Region Dalarnas förbundsordning, och
- att ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige godkänt ändringarna, dock tidigast 2018-01-01.

Ärendet

Region Dalarnas verksamhet, förutsättningarna för denna och hur verksamheten ska utövas regleras av bland annat Region Dalarnas förbundsordning.

Efter behandling i Riksdagens kammare 2017-06-19 börjar en ny Kommunallag gälla från och med 2018-01-01. Av propositionstexten framgår att Region Dalarna kan komma att behöva ändra i sin förbundsordning.

1. Tillägg och andra justeringar

I propositionen till ny kommunallag (2016/17:171) anges på sid 401 ff i kommentaren till kapitel 9 § 6 (som behandlar förbundsordning för kommunalförbund), att förbundsordning ska innehålla stadgande om på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas. Där anges också att förbundsordningen ska reglera om allmänheten har rätt att ställa frågor om årsredovisningen och, i så fall, förutsättningarna för detta. Detta är nyheter jämfört med i dag gällande kommunallag och dessa två punkter återfinns naturligt nog inte i dagens förbundsordning.

För att möta propositionens stadgande är förslaget

a) att Region Dalarnas förbundsordnings § 11 kompletteras med följande mening:

Anslagstavla är www.regiondalarna.se/anslagstavla.

Och b) att förbundsordningens § 16 kompletteras med följande stycke:
Allmänheten äger rätt att ställa frågor kring föregående årsredovisning vid det offentliga budgetsammanträdet.

Ytterligare justeringar föreslås göras. Punkt 3 under § 2 Förbundets uppgifter föreslås moderniseras till att ange regional utvecklingsstrategi, istället för tillväxtprogram.

I samband med ovan angivna justeringar föreslås även att de hänvisningar som i dag gällande förbundsordning gör till Kommunallagen, även de justeras så att de stämmer med den nya Kommunallagens paragrafordning.

I bilaga 1 återfinns förslaget till förbundsordningens nya lydelse med ovan angivna tillägg/justeringar angivna i markerad stil – samt nedan föreslagna strykningar gjorda.

2. Strykningar

Text föreslås också tas bort helt jämfört med i dag gällande förbundsordning. Detta sker i huvudsak under § 2 Förbundets uppgifter. Under andra halvåret av 2017 kommer delar av Region Dalarnas i dag utförda uppgifter att överföras till nya huvudmän: Ansvaret för kollektivtrafiken överförs till Landstinget Dalarna och arbetet med besöksnäringen överförs till det länsgemensamma destinationsbolaget Visit Dalarna AB. Utöver det så är uppgiften att ta emot och bereda ansökningar om bidrag från EG:s strukturfonder sedan tidigare överförd till Tillväxtverket. Av dessa skäl föreslås att punkterna 6, 8, 10 och 12 stryks ur förbundsordningens § 2.

Som konsekvens ska också sista stycket i § 12, som berör kostnaderna för kollektivtrafiken, strykas.

För att dessa justeringar under punkt 2 ovan ska vara tydliga återfinns i bilaga 2 den i dag gällande lydelsen.

Region Dalarnas förbundsordning skrevs ursprungligen under våren 2002. Sedan dess har förändringar i uppdraget och andra yttre omständigheter över tid motiverat att texten har justerats. Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning har därför gjorts vid flera tillfällen tidigare: 2006-02-08, 2007-04-20, 2007-11-21, 2011-03-10 samt 2014-10-08.

Ändringarna träder i kraft först när samtliga medlemmars fullmäktige har godkänt dessa. Dock föreslås medlemmarna besluta att ikraftträdandet sker tidigast 2018-01-01, eftersom ansvaret för kollektivtrafiken först vid denna tidpunkt överförs till Landstinget Dalarna.

Direktionen beslutar föreslå Region Dalarnas medlemmar

- att godkänna förslaget till ändringar i Region Dalarnas förbundsordning, och
- att ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige godkänt ändringarna, dock tidigast 2018-01-01.

Medlemmarna ombedes att efter respektive fullmäktigebehandling skicka in protokollsutdrag i ärendet till diariet@regiondalarna.se

Frågor i ärendet besvaras av Magnus Höög, Region Dalarna. Tel 023-77 70 54, mejl magnus.hoog@regiondalarna.se

Lennatt Färje

/Magnus Höög
c.u.

Bilagor

Bilaga 1: Förslag till justerad förbundsordning för Region Dalarna

Bilaga 2: Nu gällande förbundsordning för Region Dalarna

Bilaga 3: Protokoll från Region Dalarnas sammanträde 2017-09-13, § 205 (protokollet under justering)

REGION DALARNA

Dnr RD 2005/176, RD 2011/34, RD 2017/135

Förbundsordning för Region Dalarna – förslag till ny lydelse

Bilaga 1

Förbundsordning för Region Dalarna

§ 1 Förbundets ändamål

Kommunalförbundets ändamål är att vara ett samverkansorgan för kommunerna och landstinget i Dalarnas län för att tillvarata länets möjligheter och främja dess utveckling.

Kommunalförbundet handhar uppgifter av regional karaktär.

§ 2 Förbundets uppgifter

Reviderad 2011-03-10

Kommunalförbundets uppgifter är att:

1. utarbeta program för länets utveckling som medlemmarna avser att genomföra i samarbete med andra parter,
2. samordna utvecklingsinsatser i länet för genomförande av programmet,
3. utarbeta **regional utvecklingsstrategi**,
4. besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling,
5. besluta om prioritering bland åtgärder avseende infrastruktur mm vid upprättande av länsplaner för regional infrastruktur,
6. följa upp åtgärder och effekter av utvecklingsarbetet i länet,
7. lämna en årlig redovisning avseende åtgärder och effekter till regeringen.

Förbundet skall vidare, på grundval av medlemmarnas ställningstaganden:

8. handlägga frågor rörande Europasamarbetet,
9. ansvara för andra tillkommande regionala uppgifter från staten eller som medlemmarna väljer att tillföra förbundet,
10. utgöra ett samverkans- och intresseorgan för länets kommuner i primärkommunala frågor av gemensamt intresse.

§ 3 Förbundets medlemmar

Medlemmar i förbundet är kommunerna i Dalarnas län:

Åvesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen, samt

Landstinget i Dalarnas län.

§ 4 Förbundets namn

Förbundets namn är Region Dalarna.

§ 5 Förbundets säte

Förbundets säte är i Falun.

§ 6 Organisation

Reviderad 2006-02-08

Förbundet är ett kommunalförbund med direktion. Direktionen kan inrätta nämnder.

§ 7 Förbundsdirktionen

Reviderad 2006-02-08, 2014-10-08

Förbundsdirktionen ska bestå av 27 ledamöter och 27 ersättare.

Kommunerna utser vardera 1 ledamot och 1 ersättare.

Landstinget utser 10 ledamöter och 10 ersättare.

Utöver de ovan angivna 25 ledamöterna och ersättarna från kommunerna och landstinget ska medlemmarna komma överens om vilken/vilka medlemmar som ska utse ytterligare två ledamöter och ersättare, med hänsyn till varifrån ordförande och 1:e vice ordförande hämtas. Denna överenskommelse bekräftas av medlemmarna vid direktionens konstituerande möte vid mandatperiodens början eller när behov av fyllnadsval för ordföranden eller 1:e vice ordföranden föreligger.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Ordföranden tjänstgör på 100 %, 1:e vice ordförande på 50 % och 2:e vice ordförande på 25 %. Inom direktionen ska finnas ett arbetsutskott.

Förbundsordning för Region Dalarna

Vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten. Landstingsersättarna tjänstgör i den turordning som landstingsfullmäktige har bestämt vid valet.

I fråga om valbarhet, sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras tjänstgörings-tid ska bestämmelserna i 9 kap 3 och 4 §§ och 9 kap 7 § första stycket kommunal-lagen tillämpas.

§ 8 Revision

Reviderad 2007-04-20

Förbundet skall ha minst tre revisorer. Landstingsfullmäktige utser revisorerna och deras ersättare. Valet skall föregås av samråd med övriga medlemmar. Revisorerna och ersättarna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsdirektionen.

§ 9 Initiativrätt

Ärenden i direktionen får väckas av

- ledamot i direktionen,
- förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen respektive landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen samt
- organ under direktionen om direktionen har medgivit sådan rätt.

§ 10 Närvarorätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som ej är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden.

§ 11 Kungörelser och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjusteringar och övriga tillkännagivanden skall anslås på förbundets anslagstavla.

Förbundets anslagstavla är www.regiondalarna.se/anslagstavla.

Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten fastställs skall anslås på förbundets anslagstavla och på varje medlems anslagstavla.

§ 12 Kostnadstäckning

Reviderad 2011-03-10

Kostnaderna för förbundets verksamhet skall i den mån de inte täcks på annat sätt erläggas genom bidrag av förbundsmedlemmarna.

Förbundsordning för Region Dalarna

Huvudprincipen är att kostnaderna skall fördelas mellan förbundsmedlemmarna så att kommunerna svarar för tillsammans 60 procent och landstinget för 40 procent av det totala bidraget.

Kostnaderna kan fördelas mellan förbundsmedlemmarna så att kommunerna svarar för tillsammans 60 till 75 procent och landstinget för 25 till 40 procent av det totala bidraget. Den exakta fördelningen inom den angivna ramen ska årligen fastslås i Region Dalarnas budgetbeslut, baserat på de överenskommelser om verksamheten som medlemmarna har träffat.

Kommunernas bidrag skall bestämmas som, ett för alla lika, promilletal på respektive medlems bidragsunderlag. Detta underlag utgörs av summan av respektive medlems skatteintäkter och statsbidrag enligt gällande bidrags- och utjämningssystem för kommuner och landsting. Samma fördelning skall ske för borgen som medlemmarna ingår för kommunalförbundet.

Förbundet får för sin verksamhet uppta lån intill sammanlagt 20 Mkr. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Förbundet får inte bilda eller förvärva andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

§ 13 Ersättning för överförda uppgifter från kommunerna och landstinget

För de uppgifter som förs över från landstinget eller från en eller flera kommuner till kommunalförbundet skall reglering ske i särskild ordning.

§ 14 Ersättning för överförda uppgifter från staten

För de uppgifter som förs över från staten till kommunalförbundet skall reglering ske i särskild ordning.

§ 15 Andel i tillgångar och skulder

Reviderad 2007-11-21

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till förbundsmedlemmarnas ansvar enligt huvudprincipen i 12 §.

Nu angivna fördelningsgrund gäller för täckande av brist för det fall förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

§ 16 Budget och ekonomisk styrning

Reviderad 2006-02-08, 2014-10-08

Direktionen har att årligen fastställa budget för förbundet inom den ram som förbundsmedlemmarna enats om och som de angivit före maj månads utgång.

Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Direktionen skall samråda med medlemmarna om förslaget till budget senast den 15 september. Direktionen skall fastställa budgeten senast den 15 november. Budgetförslaget skall vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap 14 § kommunallagen. När budgeten fastställs bestämmer direktionen storleken på bidragen som medlemmarna skall erlagga till förbundet enligt grunderna i 12 §.

Innan direktionen fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar skall samråd ske med förbundsmedlemmarna.

Allmänheten äger rätt att ställa frågor kring föregående årsredovisning vid det offentliga budgetsammanträdet.

Direktionen skall avlämna tertialrapporter över verksamheten till förbundsmedlemmarna.

§ 17 Ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna och revisorsersättarna skall bestämmas enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i landstinget.

§ 18 Uppsägning och utträde

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid. En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen skall ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller det år då medlemmen utträder ur förbundet, om inte annat avtalats mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

§ 19 Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 18 § är till ända, skall förbundet träda i likvidation.

Förbundsordning för Region Dalarna

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator.

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar i anledning av likvidationen skall den i 15 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna tillämpas.

När förbundet har trätt i likvidation skall förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator skall direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen skall fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som skall överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

§ 20 Tvister

Tvist mellan förbundet och en eller flera medlemmar skall, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

§ 21 Bildandet och ändringar i förbundsordningen

Reviderad 2007-04-20

Förbundet är bildat när medlemmarnas fullmäktige har antagit förbundsordningen. Ändringar i förbundsordningen träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige har godkänt dessa.

000193

Landstinget Dalarna LD17/03444

REGION DALARNA

Dnr RD 2005/176, RD 2011/34

Förbundsordning för Region Dalarna – i dag gällande

Bilaga 2

Förbundsordning för Region Dalarna

§ 1 Förbundets ändamål

Kommunalförbundets ändamål är att vara ett samverkansorgan för kommunerna och landstinget i Dalarnas län för att tillvarata länets möjligheter och främja dess utveckling.

Kommunalförbundet handhar uppgifter av regional karaktär.

§ 2 Förbundets uppgifter

Reviderad 2011-03-10

Kommunalförbundets uppgifter är att:

1. utarbeta program för länets utveckling som medlemmarna avser att genomföra i samarbete med andra parter,
2. samordna utvecklingsinsatser i länet för genomförande av programmet,
3. utarbeta tillväxtprogram,
4. besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling,
5. besluta om prioritering bland åtgärder avseende infrastruktur mm vid upprättande av länsplaner för regional infrastruktur,
6. ta emot och bereda ansökningar om bidrag från EG:s strukturfonder avseende mål 1 och mål 2,
7. följa upp åtgärder och effekter av utvecklingsarbetet i länet,
8. vara regionalkollektivtrafikmyndighet för Dalarnas län,
9. lämna en årlig redovisning avseende åtgärder och effekter till regeringen.

Förbundet skall vidare, på grundval av medlemmarnas ställningstaganden:

10. ansvara för den regionala turistverksamheten,
11. handlägga frågor rörande Europasamarbetet,
12. samordna och utveckla ägarrollen för länets kollektivtrafik,
13. ansvara för andra tillkommande regionala uppgifter från staten eller som medlemmarna väljer att tillföra förbundet,
14. utgöra ett samverkans- och intresseorgan för länets kommuner i primärkommunala frågor av gemensamt intresse.

§ 3 Förbundets medlemmar

Medlemmar i förbundet är kommunerna i Dalarnas län:

Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen, samt

Landstinget i Dalarnas län.

§ 4 Förbundets namn

Förbundets namn är Region Dalarna.

§ 5 Förbundets säte

Förbundets säte är i Falun.

§ 6 Organisation

Reviderad 2006-02-08

Förbundet är ett kommunalförbund med direktion. Direktionen kan inrätta nämnder.

§ 7 Förbundsdirektionen

Reviderad 2006-02-08, 2014-10-08

Förbundsdirektionen ska bestå av 27 ledamöter och 27 ersättare.

Kommunerna utser vardera 1 ledamot och 1 ersättare.

Landstinget utser 10 ledamöter och 10 ersättare.

Utöver de ovan angivna 25 ledamöterna och ersättarna från kommunerna och landstinget ska medlemmarna komma överens om vilken/vilka medlemmar som ska utse ytterligare två ledamöter och ersättare, med hänsyn till varifrån ordförande och 1:e vice ordförande hämtas. Denna överenskommelse bekräftas av medlemmarna vid direktionens konstituerande möte vid mandatperiodens början eller när behov av fyllnadsväl för ordföranden eller 1:e vice ordföranden föreligger.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Ordföranden tjänstgör på 100 %, 1:e vice ordförande på 50 % och 2:e vice ordförande på 25 %. Inom direktionen ska finnas ett arbetsutskott.

Vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten. Landstingsersättarna tjänstgör i den turordning som landstingsfullmäktige har bestämt vid valet.

I fråga om valbarhet, sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras tjänstgöringstid ska bestämmelserna i 3 kap 23 och 24 §§ och 4 kap 23 a § första stycket kommunallagen tillämpas.

§ 8 Revision

Reviderad 2007-04-20

Förbundet skall ha minst tre revisorer. Landstingsfullmäktige utser revisorerna och deras ersättare. Valet skall föregås av samråd med övriga medlemmar. Revisorerna och ersättarna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsdirektionen.

§ 9 Initiativrätt

Ärenden i direktionen får väckas av

- ledamot i direktionen,
- förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen respektive landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen samt
- organ under direktionen om direktionen har medgivit sådan rätt.

§ 10 Närvarorätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som ej är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden.

§ 11 Kungörelser och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjusteringar och övriga tillkännagivanden skall anslås på förbundets anslagstavla.

Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten fastställs skall anslås på förbundets anslagstavla och på varje medlems anslagstavla.

§ 12 Kostnadstäckning

Reviderad 2011-03-10

Kostnaderna för förbundets verksamhet skall i den mån de inte täcks på annat sätt erläggas genom bidrag av förbundsmedlemmarna.

Förbundsordning för Region Dalarna

Huvudprincipen är att kostnaderna skall fördelas mellan förbundsmedlemmarna så att kommunerna svarar för tillsammans 60 procent och landstinget för 40 procent av det totala bidraget.

Kostnaderna kan fördelas mellan förbundsmedlemmarna så att kommunerna svarar för tillsammans 60 till 75 procent och landstinget för 25 till 40 procent av det totala bidraget. Den exakta fördelningen inom den angivna ramen ska årligen fastslås i Region Dalarnas budgetbeslut, baserat på de överenskommelser om verksamheten som medlemmarna har träffat.

Kommunernas bidrag skall bestämmas som, ett för alla lika, promilletal på respektive medlems bidragsunderlag. Detta underlag utgörs av summan av respektive medlems skatteintäkter och statsbidrag enligt gällande bidrags- och utjämningsystem för kommuner och landsting. Samma fördelning skall ske för borgen som medlemmarna ingår för kommunalförbundet.

Förbundet får för sin verksamhet uppta lån intill sammanlagt 20 Mkr. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Förbundet får inte bilda eller förvärva andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Vad avser kostnaderna för kollektivtrafiken ska särskilt avtal träffas mellan medlemmarna.

§ 13 Ersättning för överförda uppgifter från kommunerna och landstinget

För de uppgifter som förs över från landstinget eller från en eller flera kommuner till kommunalförbundet skall reglering ske i särskild ordning.

§ 14 Ersättning för överförda uppgifter från staten

För de uppgifter som förs över från staten till kommunalförbundet skall reglering ske i särskild ordning.

§ 15 Andel i tillgångar och skulder

Reviderad 2007-11-21

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till förbundsmedlemmarnas ansvar enligt huvudprincipen i 12 §.

Nu angivna fördelningsgrund gäller för täckande av brist för det fall förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

§ 16 Budget och ekonomisk styrning

Reviderad 2006-02-08, 2014-10-08

Direktionen har att årligen fastställa budget för förbundet inom den ram som förbundsmedlemmarna enats om och som de angivit före maj månads utgång.

Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Direktionen skall samråda med medlemmarna om förslaget till budget senast den 15 september. Direktionen skall fastställa budgeten senast den 15 november. Budgetförslaget skall vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap 10 § kommunallagen. När budgeten fastställs bestämmer direktionen storleken på bidragen som medlemmarna skall erlagga till förbundet enligt grunderna i 12 §.

Innan direktionen fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar skall samråd ske med förbundsmedlemmarna.

Direktionen skall avlämna tertialrapporter över verksamheten till förbundsmedlemmarna.

§ 17 Ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna och revisorsersättarna skall bestämmas enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i landstinget.

§ 18 Uppsägning och utträde

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid. En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen skall ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller det år då medlemmen utträder ur förbundet, om inte annat avtalats mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

§ 19 Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 18 § är till ända, skall förbundet träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator.

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar i anledning av likvidationen skall den i 15 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna tillämpas.

När förbundet har trätt i likvidation skall förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator skall direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen skall fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som skall överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

§ 20 Tvister

Twist mellan förbundet och en eller flera medlemmar skall, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

§ 21 Bildandet och ändringar i förbundsordningen

Reviderad 2007-04-20

Förbundet är bildat när medlemmarnas fullmäktige har antagit förbundsordningen. Ändringar i förbundsordningen träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige har godkänt dessa.

Bilagga 3

§ 205

Dnr RD 2017/135

Ändring i Region Dalarnas förbundsordning

Direktionens beslut

Direktionen föreslår Region Dalarnas medlemmar

1. Godkänna förslag till ändringar i Region Dalarnas förbundsordning,
2. Ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige godkänt ändringarna, dock tidigast 2018-01-01.

Sammanfattning av ärendet

Region Dalarnas verksamhet, förutsättningarna för denna och hur verksamheten ska utövas, regleras av bland annat Region Dalarnas förbundsordning.

Efter behandling i Riksdagens kammare 2017-06-19 börjar en ny Kommunallag gälla från och med 2018-01-01. Av propositionstexten framgår att Region Dalarna kan komma att behöva ändra i sin förbundsordning.

1. Tillägg och andra justeringar

I propositionen till ny kommunallag (2016/17:171) anges på sid 401 ff i kommentaren till kapitel 9 § 6 förbundsordningen, att förbundsordning ska innehålla stadgande om på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas. Där anges också att förbundsordningen ska reglera om allmänheten har rätt att ställa frågor om årsredovisningen och, i så fall, förutsättningarna för detta. Detta är nyheter jämfört med i dag gällande kommunallag och dessa två punkter återfinns naturligt nog inte i dagens förbundsordning.

För att möta propositionens stadgande är förslaget

a) att förbundsordningens § 11 kompletteras med följande mening:

Anslagstavla är www.regiondalarna.se/anslagstavla.

Och b) att förbundsordningens § 16 kompletteras med följande stycke:

Allmänheten äger rätt att ställa frågor kring föregående årsredovisning vid det offentliga budgetsammanträdet.

Ytterligare justeringar föreslås göras. Punkt 3 under § 2 Förbundets uppgifter föreslås moderniseras till att ange regional utvecklingsstrategi, istället för tillväxtprogram.

Direktionen

Sammanträdesdatum
2017-09-13

I samband med ovan angivna justeringar föreslås även att de hänvisningar som i dag gällande förbundsordning gör till Kommunallagen, även de justeras så att de stämmer med den nya Kommunallagens paragrafordning.

I bilaga 1 återfinns förslaget till förbundsordningens nya lydelse med ovan angivna tillägg/justeringar angivna i markerad stil – samt nedan angivna strykningar gjorda.

2. Strykningar

Text föreslås också tas bort helt jämfört med i dag gällande förbundsordning. Detta sker i huvudsak under § 2 Förbundets uppgifter. Under andra halvåret av 2017 kommer delar av Region Dalarnas i dag utförda uppgifter att överföras till nya huvudmän: Ansvaret för kollektivtrafiken överförs till Landstinget Dalarna och arbetet med besöksnäringen överförs till det länsgemensamma destinationsbolaget Visit Dalarna AB. Utöver det så är uppgiften att ta emot och bereda ansökningar om bidrag från EG:s strukturfonder sedan tidigare överförd till Tillväxtverket. Av dessa skäl föreslås att punkterna 6, 8, 10 och 12 stryks ur förbundsordningens § 2.

Som konsekvens ska också sista stycket i § 12, som berör kostnaderna för kollektivtrafiken, strykas.

För att dessa justeringar under punkt 2 ovan ska vara tydliga återfinns i bilaga 2 den i dag gällande lydelsen.

Region Dalarnas förbundsordning skrevs ursprungligen under våren 2002. Sedan dess har förändringar i uppdraget och andra yttre omständigheter över tid motiverat att texten har justerats. Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning har därför gjorts vid flera tillfällen tidigare: 2006-02-08, 2007-04-20, 2007-11-21, 2011-03-10 samt 2014-10-08.

Ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige har godkänt dessa. Dock föreslås medlemmarna besluta att ikraftträdandet sker tidigast 2018-01-01, eftersom ansvaret för kollektivtrafiken först vid denna tidpunkt överförs till Landstinget Dalarna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-06-26 i ärendet
- Reviderad förbundsordning

OBS! Protokollet inte justerat.

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 100 Ändringar i Region Dalarnas förbundsordning

Diarienummer LD17/03444

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Förslaget till ändringar i Region Dalarnas förbundsordning, enligt bilaga 1 i bilaga b) godkänns.
2. Ändringarna träder i kraft när samtliga medlemmars fullmäktige godkänt ändringarna, dock tidigast 2018-01-01.

Sammanfattning av ärendet

Region Dalarnas förbundsordning behöver revideras dels på grund av tidigare beslutade verksamhetsförändringar och dels på grund av ändringar i den nya kommunallagen som träder i kraft 2018-01-01. En justering i ordvalet görs samtidigt i 2 § punkt 3.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 100 A**
- b) Skrivelse från Region Dalarna 2017-09-19. **Bilaga § 100 B**

Utdrag exp 2017-11-07 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Simone Nordkvist

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

2017-10-23 Landstingsstyrelsens arbetsutskott
2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20--21 Landstingsfullmäktige

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB) respektive Transitio

Ordförandens förslag

1. Ägandet av aktier i AB Dalatrafik (DT) överläts från Kommunalförbundet Region Dalarna (RD) till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Samtliga aktier i DT som RD äger (23 000 st) förs över till Landstinget Dalarna. Betalning sker dels genom kvittering av tidigare utställd revers på 11 500 000 kr, och dels genom inbetalning av likvida medel 11 500 000 kr.
2. Landstinget Dalarna betalar in likvida medel till RD enligt ovan, under villkor att RD fattar beslut att i och med affären lösa reverserna hos kommunerna.
3. Samtliga aktier (11 250 st) i Tåg i Bergslagen AB (TiB) som RD innehar överläts från RD till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Aktierna köps av Landstinget Dalarna för totalt 1 125 000 kr. Betalning till RD görs med likvida medel.
4. Ägandet av aktier i Transitio AB överläts från RD till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Samtliga aktier (10 000 st) köps av Landstinget Dalarna för totalt 1 000 000 kr som betalas till RD med likvida medel.
5. Tidigare utställd kommunal underborggen med regressavtal, mellan Landstinget Dalarna och berörda kommuner avseende Transitio, upphör 2018-01-01.
6. Samtliga ovanstående beslutspunkter gäller under förutsättning att skatteväxling och flytt av ansvar för kollektivtrafik till Landstinget Dalarna i allt väsentligt genomförs enligt beslut LD17/00211.

Sammanfattning

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i Dalatrafik (DT), Tåg i Bergslagen (TiB) och Transitio ska överlätas från Kommunalförbundet Region Dalarna (RD) till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och Landstinget Dalarna har beslutat att godkänna överlåtelse av aktier i DT, TiB och Transitio från RD till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/03422
21

erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktierna (RD 2017/153).
Betaling sker dels genom kvittering av tidigare utställd revers och dels genom likvida medel.

Landstinget Dalarna kommer att ta över driften av DT. Bolagets verksamhet flyttas in i Landstinget Dalarna och styrs framöver av en kollektivtrafiknämnd.

Dalarnas kommuner har tidigare tecknat en underborgens med regressrätt till Landstinget Dalarna avseende Landstinget Dalarnas borgensåtagande gentemot Transitio. Totalt belopp för kommunal underborgens är 4 000 000 000 kr. Denna underborgens utgår i sin helhet i samband med skatteväxlingen.

Landstinget Dalarna har redan idag fullt borgensansvar gentemot Transitio och finansiär. Den relationen ändras inte. Därmed kvarstår Landstinget Dalarnas befintliga borgensåtagande på 8 000 000 000 kr till Transitio AB.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Dalatrafik bakgrund
- c) Dalatrafik avräkningsnota mall
- d) Tåg i Bergslagen bakgrund
- e) Tåg i Bergslagen avräkningsnotanota
- f) Transitio bakgrund
- g) Transitio avräkningsnota köpeavtal
- h) Transitio anslutningsavtal
- i) Lista på kommuner vars underborgens utgår

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Dalatrafik

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i DT skall överlåtas från RD till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och Landstinget Dalarna har beslutat att godkänna överlåtelse av aktier i DT, från RD till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktier i DT (RD 2017/153).

RD:s nuvarande ägarandel i DT är 100 %. Aktierna motsvarar ett eget kapital på 23 000 000 kr.

Betaling för överlåtelsen sker dels genom kvittering av den tidigare utställda reversen på 11 500 000 kr, och dels genom erläggande av kontanta

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/03422

medel om 11 500 000 kr. Med dessa medel väntas RD lösa utställda reverser till kommunerna.

Landstinget Dalarna kommer att ta över driften av DT. Bolagets verksamhet flyttas in i Landstinget Dalarna och styrs framöver av en kollektivtrafiknämnd.

Tåg i Bergslagen

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i TiB skall överlåtas från RD till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och Landstinget Dalarna har beslutat att godkänna förändrat ägande av TiB från RD till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktier i TiB (RD 2017/153). Köpeskillingen för detta är 1 250 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen, 2018-01-01.

RD:s nuvarande ägarandel i TiB, vilken är lika stor som Landstinget Dalarnas kommande ägarandel, är 25 % av bolaget (11 250 st aktier).

Transitio

I dagsläget äger Kommunalförbundet Region Dalarna 10 000 aktier i Transitio AB vilket motsvarar en ägarandel på 5 % av bolaget. Aktierna motsvarar ett eget kapital på 1 000 000 kr. I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i Transitio AB ska överlåtas från RD till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och Landstinget Dalarna har beslutat att godkänna förändrat ägande av Transitio från RD till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktier i Transitio AB (RD 2017/153). Köpeskillingen för detta är 1 000 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen, 2018-01-01.

Dalarnas kommuner har tidigare tecknat en underborggen med regressrätt till Landstinget Dalarna avseende Landstinget Dalarnas borgensåtagande gentemot Transitio. Totalt belopp för kommunal underborggen är 4 000 000 000 kr. Beloppet per kommun är fördelat i procent baserat på dåvarande ägande i Dalatrafik. I och med att kommunerna avsäger sig både skattemedel, driftsansvar samt indirekt ägande i Transitio via RD, så upphör den kommunala underborggen.

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/03422

Landstinget Dalarna har redan idag fullt borgensansvar gentemot Transitio och finansiär. Den relationen ändras inte. Därmed kvarstår Landstinget Dalarnas befintliga borgensåtagande på 8 000 000 000 kr till Transitio AB.

Ekonomi och finansiering

Förslaget innebär att Landstinget Dalarnas revers på 11 500 00 kr kvitteras och att Landstinget Dalarna tar över ägande och drift av Dalatrafik med eget kapital på 23 000 000 kr. För att finansiera förändringen genomförs en skatteväxling. Förslaget kan ge ökade kostnader för LD som inte balanseras av motsvarande intäktsökningar, beroende på utfallet av planerade effektiviseringar.

Dalatrafik har sedan tidigare en kontokredit på 90 000 000 kr som Landstinget Dalarna gått i borgen för. Initialt kommer den att kvarstå, för att sedan upphöra senast 2018-12-31. I separat beslut om "Revidering av direktiv för finansförvaltningen" (LD17/03423) görs utrymme för denna kredit.

Köpeskillingen för aktierna i TiB är 1 250 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen 2018-01-01. Det ger en minskning av likvida medel men en motsvarande tillgång i form av aktier erhålls. Denna del av förslaget ger vare sig ökade kostnader eller intäkter i sig.

Köpeskillingen för aktierna i Transitio är 1 000 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen 2018-01-01. Det ger en minskning av likvida medel men en motsvarande tillgång i form av aktier erhålls. Denna del av förslaget ger vare sig ökade kostnader eller intäkter i sig.

Juridik

Landstinget Dalarnas Rättsavdelningen har kvalitetssäkrat underlaget.

Samverkan med fackliga organisationer

En samverkansgrupp har bildats för partsgemensam beredning av frågor kring kollektivtrafikens etablering i Landstinget Dalarna och den verksamhetsövergång som följer med det för personal i Dalatrafik AB och Region Dalarna.

Uppföljning

När flytten av ägande är klar återrapporterar Ekonomidirektören till Landstingsstyrelsen.

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga b) Dalatrafik bakgrund

Landstinget Dalarna förbereder nu för att förändras till en länsregion vid namn Region Dalarna. I det ingår en skatteväxling avseende kollektivtrafiken (LD17/00211). Det innebär att Landstinget Dalarna (LD) tar över kommunernas skattepengar och ansvar för kollektivtrafiken. LD kommer då även att ta över rollen som regional kollektivtrafikmyndighet. I nuläget är kommunalförbundet Region Dalarna (RD) kollektivtrafikmyndighet, som kommer att införlivas i LD.

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i Dalatrafik (DT) skall överlåtas från RD till LD. Samtliga kommuner, RD och LD har beslutat att godkänna förändrat ägande av DT från RD till LD (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda LD övertagande av aktier i DT (RD 2017/153).

RDs nuvarande ägarandel i DT är 100 %. Aktierna motsvarar ett eget kapital på 23 000 000 kr.

Betalning för överlåtelsen sker dels genom kvittering av den tidigare utställda reversen på 11 500 000 kr, och dels genom erläggande av kontanta medel om 11 500 000 kr. Med dessa medel väntas RD lösa utställda reverser till kommunerna.

Landstinget Dalarna betalar in likvida medel till RD enligt ovan, under villkor att RD fattar beslut att i och med affären lösa reverserna hos kommunerna.

LD kommer att ta över driften av DT. Bolagets verksamhet flyttas in i LD och styrs framöver av en kollektivtrafiknämnd.

DTs huvuduppgift är att med lagen om upphandling inom försörjningssektorn 2007:1092 (LUF) som stöd, affärsmässigt och i konkurrens, upphandla persontrafik i perioder om fem till tio år. DT ställer bl.a. krav på miljöansvar, kvalitet och fordonsstandard samt bestämmer om trafikutbudet i samråd med politik. DT samordnar också tidtabeller och priser, utvecklar försäljningskanaler och biljettutbud samt marknadsför de resmöjligheter som finns.

Innan ägandet av DT flyttade till RD år 2012 så ägdes bolaget gemensamt av LD och 15 kommuner. LD ägde då 50 % av bolaget. Som betalning för flytten gjordes ett antal reverser. Köparen RD utfärdade alltså skuldebrev (reverser) till säljarna. Det är dessa reverser som kvitteras i samband med ägarbytet.

DT är informerade om förändringen och har inget övrigt att tillägga.

Förslaget innebär att Landstinget Dalarnas revers på 11 500 000 kr kvitteras. Samt att Landstinget Dalarna tar över ägande och drift av Dalatrafik med eget kapital på 23 000 000 kr. För att finansiera förändringen genomförs en skatteväxling. Förslaget kan ge ökade kostnader för LD som inte balanseras av motsvarande intäktsökningar, beroende på utfallet av planerade effektiviseringar.

DT har sedan tidigare en kontokredit på 90 000 000 kr som LD gått i borgen för. Initialt kommer den att kvarstå, för att sedan upphöra senast 2018-12-31.

I separat beslut om "Revidering av direktiv för finansförvaltningen" (LD17/03423) görs utrymme för denna kredit.

LD17/03422

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga c) Dalatrafik avräkningsnota mall

Avräkningsnota AB Dalatrafik

Transaktionsdatum: 2018-01-01

Parter: Landstinget Dalarna (232100-0180), Kommunalförbundet Region Dalarna (222000-1446).

Aktie: AB Dalatrafik (556206-2470)

Enligt beslut LD17/03422 har följande transaktion utförts:

Antal andelar: 23 000 st (hela innehavet)

Kvotvärde: 1000 kr

Totalt värde: 23 000 000 kr

Typ: Överlåtelse

Från: Kommunalförbundet Region Dalarna

Till: Landstinget Dalarna

Köpeskillning: Tidigare utställd revers 11 500 000 kr kvitteras, samt 11 500 00 kr i likvida medel betalas in till Kommunalförbund Region Dalarna.

Totalt antal andelar hos Region Dalarna i AB Dalatrafik efter transaktion: 0

Totalt antal andelar hos Landstinget Dalarna i AB Dalatrafik efter transaktion: 23 000

Information om transaktionen har utgått till följande organisationer AB Transitio, Tåg i Bergslagen AB, Kommunalförbundet Region Dalarna och Landstinget Dalarna.

Obs, detta är en mall och inte den faktiska avräkningsnotan. Den faktiska notan görs efter att affären är klar.

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga d) Tåg i Bergslagen bakgrund

Landstinget Dalarna förbereder nu för att förändras till en länsregion vid namn Region Dalarna. I det ingår en skatteväxling avseende kollektivtrafiken (LD17/00211). Det innebär att Landstinget Dalarna tar över kommunernas skattepengar och ansvar för kollektivtrafiken. Landstinget Dalarna kommer då även att ta över rollen som regional kollektivtrafikmyndighet. I nuläget innehas den av kommunalförbundet Region Dalarna vilket är en separat organisation, som sedan kommer att införlivas i Landstinget Dalarna.

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i TiB skall överlåtas från RD till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och LD har beslutat att godkänna förändrat ägande av TiB från RD till LD (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktier i TiB (RD 2017/153). Köpeskillingen för detta är 1 250 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen, 2018-01-01.

RDs nuvarande ägarandel i TiB, vilken är lika stor som LDs kommande ägarandel, är 25 % av bolaget (11 250 st aktier). Aktierna motsvarar ett eget kapital på 1 125 000 kr.

Övriga delägare i TiB består av Region Örebro, Region Västmanland och Region Gävleborg. Samtliga delägare har lika stor andel i bolaget (25 %) och lika stor rösträtt.

Bolaget TiB har som mål är att knyta samman de fyra Bergslagslänen Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län. Genom samordning mellan tågen och länstrafikbolagens bussar är enklare att resa till och från orter i hela Bergslagen. TiB bedriver för närvarande spårbunden regional tågtrafik med 23 st fordon.

Tidigare har AB Dalatrafik ägt aktierna i TiB, men i och med den nya kollektivtrafiklagen och bildandet av nya regionala trafikmyndigheter överfördes ägandet från AB Dalatrafik till RD år 2012. I samband med att RD tog över aktierna utfärdades en revers på 1 250 000 kr. Dalatrafik har alltså en fordran på RD. Landstinget Dalarna rekommenderar RD att lösa sin revers till Dalatrafik med inbetalningen av likvida medel vid kommande ägarbyte.

RD kommer att tillse att hembudsförfarande sker med övriga delägare.

Landstinget Dalarna kommer att tillse att TiBs bolagsordning uppdateras i samrådan med TiB och övriga ägare, enligt normalt förfarande.

LD17/03422

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga e) Tåg i Bergslagen avräkningsnota mall

Avräkningsnota Tåg i Bergslagen AB

Transaktionsdatum: 2018-01-01

Parter: Landstinget Dalarna (232100-0180), Region Dalarna (222000-1446).

Aktie: Tåg i Bergslagen AB (556470-2107)

Enligt beslut LD17/03422 har följande transaktion utförts:

Antal andelar: 11 250 st (hela Region Dalarnas innehav)

Kvotvärde: 100

Totalt värde: 1 125 000 kr

Typ: Överlåtelse

Från: Region Dalarna

Till: Landstinget Dalarna

Köpeskilling: 1 250 000 kr

Totalt antal andelar hos Region Dalarna i Tåg i Bergslagen AB efter transaktion: 0

Totalt antal andelar hos Landstinget Dalarna i Tåg i Bergslagen AB efter transaktion: **11 250 st**

Information om transaktionen sker till följande organisationer AB Transitio, Tåg i Bergslagen AB, Region Dalarna och Landstinget Dalarna.

Obs, detta är en mall och inte den faktiska avräkningsnotan. Den faktiska notan görs efter att affären är klar.

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga f) Transitio bakgrund

Landstinget Dalarna förbereder nu för att förändras till en länsregion vid namn Region Dalarna. I det ingår en skatteväxling avseende kollektivtrafiken (LD17/00211). Det innebär att LD tar över kommunernas skattepengar och ansvar för kollektivtrafiken. LD kommer då även att ta över rollen som regional kollektivtrafikmyndighet. I nuläget innehas den av kommunalförbundet Region Dalarna vilket är en separat organisation, som sedan kommer att införlivas i LD.

I dagsläget äger Kommunalförbundet Region Dalarna 10 000 aktier i Transitio AB vilket motsvarar en ägarandel på 5 % av bolaget. Aktierna motsvarar ett eget kapital på 1 000 000 kr. Resterande andelar ägs av landsting och regioner i övriga Sverige.

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i Transitio AB skall överlåtas från RD till LD. Samtliga kommuner, RD och LD har beslutat att godkänna förändrat ägande av Transitio från Region Dalarna till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda LD övertagande av aktier i Transitio AB (RD 2017/153). Köpeskillingen för detta är 1 000 000 kr vilket betalas kontant på tillträdesdagen, 2018-01-01.

Med bakgrund i ovanstående så uppstår en fråga om den befintliga kommunala underborgen som uppdaterades år 2000 i samband med förändrat ägande i Transitio (LD 00/1474). Totalt belopp för kommunal underborgen via regressrätt är 4 000 000 000 kr. Beloppet per kommun är fördelat i procent baserat på dåvarande ägande i Dalatrafik. I och med att kommunerna avsäger sig både skattemedel, driftsansvar samt indirekt ägande i Transitio via RD, så bör de rimligtvis inte stå kvar med sin kommunala underborgen. Därför föreslås den tidigare tecknade kommunala underborgen via regress att upphöra.

Landstinget Dalarna har redan idag fullt borgensansvar gentemot Transitio och finansiär, så den relationen ändras inte. LDs borgensåtagande uppgår till 8 000 000 000 kr till Transitio AB. Konstruktionen med kommunal underborgen är således en angelägenhet mellan LD och beröra kommuner.

Landstinget Dalarna kvarstår som borgensman även efter flytt av aktier i Transitio och kommande regionbildning (om än med ändrat namn och utökat ansvar för kollektivtrafik).

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio
Transitio är informerade om denna planerade förändring och har inget att anmärka så länge inte
befintligt borgensåtagande mellan LD och Transitio förändras.

Fråga om aktieägarbyte i Transitio är omgärdat av en rad formaliteter, styrelsebeslut och
hembudsskyldighet. Dessa sköts i separat process av Kollektivtrafikhandläggare och Finanschef på LD
i dialog med Transitio samt berörda firmatecknare på LD och RD.

Utöver dokumenten Avräkningsnota/Köpeavtal samt Anslutningsavtal som nämns ovan, så
tillkommer även Anmälan om förvärv och Åtagande. De två senare rör med relationen mellan LD och
Transitio och hanteras i ovan nämnd process av LSO samt Ordförande i Region Dalarna.

AVRÄKNINGSNOTA/KÖPEAVTAL

Mellan nedanstående parter har denna dag följande avtal om överlåtelse av aktier ("Avtalet") träffats.

Säljare: Region Dalarna, org.nr. 222000-1446, med adress [] ("Säljaren")

Köpare: Landstinget Dalarna, org.nr. [], med adress [] ("Köparen")

Aktier föremål

för överlåtelse: 10 000 aktier med aktienummer 85 001-95 000 i AB Transitio, org.nr. 556033-1984

Köpeskilling: 1 000 000 kronor att betalas genom kontant erläggande på Tillträdesdagen

Tillträdesdag: Den dag då både Säljaren och Köparen undertecknat Avtalet

Denna handling har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav Säljaren och Köparen tagit var sitt.

Säljaren
Region Dalarna

Falun 2018-01-01

Köparen
Landstinget Dalarna

Falun 2018-01-01

ANSLUTNINGSAVTAL

Detta Anslutningsavtal ingås denna dag mellan

1. Landstinget Dalarna, organisationsnummer 232100-0214 (nedan kallad "**Tillkommande Aktieägare**");

och

2. var och en av de Aktieägare som är part i Aktieägaravtalet (såsom det definieras nedan);

och

3. AB Transitio, organisationsnummer 556033-1984 ("**Bolaget**").

1. BAKGRUND

1.1 Enligt villkoren i aktieägaravtalet, daterat 11 oktober 2012 justerat per den 15 juni 2015, ingånget mellan Aktieägarna såsom definierats däri (nedan kallat "**Aktieägaravtalet**") och till vilket Region Dalarna (nedan kallad "**Överlåtaren**") är en part, har Överlåtaren sålt, eller ska sälja, 10 000 aktier i Bolaget till Tillkommande Aktieägare.

1.2 Tillkommande Aktieägare önskar mottaga aktier i Bolaget på dessa villkor och ingå Anslutningsavtalet i enlighet med de övriga villkor som framgår av Aktieägaravtalet.

1.3 Enligt punkt 16.3 och 16.5 i Aktieägaravtalet har Aktieägarna överenskommit att under de däri angivna förutsättningarna acceptera Tillkommande Aktieägare som fullvärdig avtalspart i Aktieägaravtalet i och med undertecknandet av detta Anslutningsavtal och på de häri angivna villkoren.

2. PARTSINTRÄDE

2.1 Tillkommande Aktieägare förbinder sig härmed gentemot var och en av Aktieägarna att fullgöra samtliga sina förpliktelser och skyldigheter enligt Aktieägaravtalet från inträdesdagen.

2.2 Tillkommande Aktieägare skall inträda som part i Aktieägaravtalet denna dag ("**Inträdesdagen**") eller, om Tillkommande Aktieägare skall tillträda aktierna i Bolaget först vid ett senare tillfälle, den /1 januari 2018/ vilket skall vara dagen för Tillkommande Aktieägares tillträde av aktierna.

2.3 Giltigheten av detta Anslutningsavtal är beroende av att villkoren för Tillkommande Aktieägares tillträde enligt punkt 16.3 och 16.5 är uppfyllda på Inträdesdagen.

3. ÖVRIGT

3.1 Termer som har definierats i Aktieägaravtalet skall anses ha samma innebörd när termen används i detta Anslutningsavtal såvida inte termen har definierats annorlunda häri.

3.2 Detta Anslutningsavtal skall i sig självt vara underkastat bestämmelserna i punkterna 28 - Aktieägares avtalsbrott, 35 - Meddelanden, 36 - Fullständigt avtalsinnehåll, 37 - Avtalad skriftform för ändringar och tillägg, 38 - Bestämmelses ogiltighet, 39 - Överlåtelse eller pantsättning av

Aktieägaravtalet, 40 - Passivitet, 41 - Tillämplig lag och 42 - Tvistelösning med samma bindande verkan *mutatis mutandis* som om bestämmelserna varit intagna direkt i detta Anslutningsavtal.

Falun den [*Ange datum*]

LANDSTINGET DALARNA

gm

Underskrift(-er)/

Namnförtydligande(-n)/

Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB)respektive Transitio

Bilaga i) Lista på kommuner vars underborgen utgår

Avesta

Borlänge

Falun

Gagnef

Hedemora

Leksand

Ludvika

Malung

Mora

Orsa

Rättvik

Smedjebacken

Säter

Vansbro

Älvdalen

OBS! Protokollet inte justerat

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 101 Övertagande ägande av Dalatrafik, Tåg i Bergslagen (TiB) respektive Transitio

Diarienummer LD17/03422

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Ägandet av aktier i AB Dalatrafik (DT) överläts från Kommunalförbundet Region Dalarna (RD) till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Samtliga aktier i DT som RD äger (23 000 st) förs över till Landstinget Dalarna. Betalning sker dels genom kvittering av tidigare utställd revers på 11 500 000 kr, och dels genom inbetalning av likvida medel 11 500 000 kr.
2. Landstinget Dalarna betalar in likvida medel till RD enligt ovan, under villkor att RD fattar beslut att i och med affären lösa reverserna hos kommunerna.
3. Samtliga aktier (11 250 st) i Tåg i Bergslagen AB (TIB) som RD innehar överläts från RD till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Aktierna köps av Landstinget Dalarna för totalt 1 125 000 kr. Betalning till RD görs med likvida medel.
4. Ägandet av aktier i Transitio AB överläts från RD till Landstinget Dalarna per 2018-01-01. Samtliga aktier (10 000 st) köps av Landstinget Dalarna för totalt 1 000 000 kr som betalas till RD med likvida medel.
5. Tidigare utställd kommunal underborgen med regressavtal, mellan Landstinget Dalarna och berörda kommuner avseende Transitio, upphör 2018-01-01.
6. Samtliga ovanstående beslutspunkter gäller under förutsättning att skatteväxling och flytt av ansvar för kollektivtrafik till Landstinget Dalarna i allt väsentligt genomförs enligt beslut LD17/00211.

Utdrag exp 2017-11-07 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Simone Nordkvist

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

Sammanfattning av ärendet

I samband med den bredare överenskommelsen om kollektivtrafik så bestämdes att aktierna i Dalatrafik (DT), Tåg i Bergslagen (TiB) och Transitio ska överlåtas från Kommunalförbundet Region Dalarna (RD) till Landstinget Dalarna. Samtliga kommuner, RD och Landstinget Dalarna har beslutat att godkänna överlåtelse av aktier i DT, TiB och Transitio från RD till Landstinget Dalarna (LD17/00211). RD har sedan fattat beslut om att erbjuda Landstinget Dalarna övertagande av aktierna (RD 2017/153). Betalning sker dels genom kvittering av tidigare utställd revers och dels genom likvida medel.

Landstinget Dalarna kommer att ta över driften av DT. Bolagets verksamhet flyttas in i Landstinget Dalarna och styrs framöver av en kollektivtrafiknämnd.

Dalarnas kommuner har tidigare tecknat en underborgen med regressrätt till Landstinget Dalarna avseende Landstinget Dalarnas borgensåtagande gentemot Transitio. Totalt belopp för kommunal underborgen är 4 000 000 000 kr. Denna underborgen utgår i sin helhet i samband med skatteväxlingen.

Landstinget Dalarna har redan idag fullt borgensansvar gentemot Transitio och finansiär. Den relationen ändras inte. Därmed kvarstår Landstinget Dalarnas befintliga borgensåtagande på 8 000 000 000 kr till Transitio AB.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 101 A**
- b) Dalatrafik bakgrund. **Bilaga § 101 B**
- c) Dalatrafik avräkningsnota mall. **Bilaga § 101 C**
- d) Tåg i Bergslagen bakgrund. **Bilaga § 101 D**
- e) Tåg i Bergslagen avräkningsnotanota. **Bilaga § 101 E**
- f) Transitio bakgrund. **Bilaga § 101 A101 F**
- g) Transitio avräkningsnota köpeavtal. **Bilaga § 101 G**
- h) Transitio anslutningsavtal. **Bilaga § 101 H**
- i) Lista på kommuner vars underborgen utgår. **Bilaga § 101 I**

2017-10-18 Hälsovalsberedningen
2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20/21 Landstingsfullmäktige

Revidering Avtal Hälsoval Dalarna

Ordförandens förslag

1. Revidering av Avtal Hälsoval Dalarna med tillhörande utdrag ur bilagor b), c) och d) godkänns.

Sammanfattning

Avtal Hälsoval Dalarna reglerar uppdrag, ersättning m.m. för de privata och landstingsdrivna vårdcentralerna. Avtalet revideras årligen.

I Avtal Hälsoval Dalarna 2018 läggs text till om jämlik vård och information om nya lagen Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, som träder i kraft 2018-01-01.

Under rubriken Uppdraget i Avtal Hälsoval läggs följande till: Riskbruk och missbruk i samverkan med öppenspsykiatri och kommunen, samt Samordna och planera enligt lagen om Samverkan.

I Bilaga Ersättning 2018 regleras ersättningsnivåerna enligt fastslagen budget. Läkemedelsersättningen och besöksersättningen tas bort från grundersättningen och läggs under övriga ersättningar för att få en stabilare grundersättning över tid. Ersättningen för hem- och hemsjukvårdsbesöken ökas för att främja dessa besök.

Ett nytt tilläggsuppdrag är Verksamhetsutvecklare. Vårdcentralerna kan ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare som ska arbeta med det hälsofrämjande arbetet och implementeringen av nationella riktlinjer på vårdcentralen.

Kvalitetsersättningen för det hälsofrämjande arbetet ändras, vårdcentralens arbete med handlingsplan och nulägesbeskrivning samt redovisning fortgår men ger ej ersättning. Ny kvalitetsersättning blir Riskbruk och missbruk som tidigare varit ett tilläggsuppdrag.

I Bilaga Uppföljning under uppföljningsområdena mödrahälsovård och barnhälsovård ändras måtten efter diskussion med mödrahälsovården och barnhälsovården.

Uppföljningsområdet Patient med diagnos hypertoni tas bort ur Bilaga Uppföljning och två nya uppföljningsområden läggs till: Nationella risklinjer för vård av patienter med astma och KOL, samt Hjärtsjukvård.

Fokusområdet under 2018 för antibiotikaförskrivning blir utbildning inom området sår, detta efter diskussion med smittskydds enheten.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Utdrag ur Avtal Hälsoval Dalarna
- c) Utdrag ur Bilaga Ersättning
- d) Utdrag ur Bilaga Uppföljning
- e) Protokollsutdrag Hälsovalsberedningen 2017-10-18 § 6

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Avtal Hälsoval

9.1 Allmänna principer.

Text läggs till om Jämlik vård, ett viktigt förhållningssätt som ska gälla i all hälso- och sjukvårds verksamhet.

Information om den nya lagen (2017:612) Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, läggs till i avtalet.

9.2 Uppdrag

Riskbruk och missbruk läggs till i uppdraget och ska vara en del av alla vårdcentralers arbete.

Vårdcentralernas utökade ansvar med samordning och planering vid utskrivning från slutenvården läggs till, enligt lagen om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

9.4 Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdraget Riskbruk och missbruk i samverkan med öppenvård psykiatri och kommun, tas bort från tillägg och läggs till vårdcentralernas uppdrag.

Nytt tilläggsuppdrag är Verksamhetsutvecklare, vårdcentralerna har möjlighet att ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare.

10.2 Samverkan

Under samverkan ändras samverkan i texten från kan till ska. Till texten läggs även ett förtydligande att samverkan även gäller vid särskilt boende, hemsjukvården och asyl.

Bilaga Ersättning

1. Grundersättning

De procentuella fördelningarna ändras för att behålla summorna för

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/02500

ersättningarna i de övriga delarna som blir kvar i grundersättningen. Se 1.2 och 1.6.

1.2 Läkemedelsersättning och 1.6 Besöksersättning

Båda ersättningarna flyttas från Grundersättning till under rubrik Ersättning övrigt.

Beräkningen i grundersättningen grundas på antal listade, och besöksersättningen grundas på antalet besök. För att inte behöva sänka besöksersättningen från ett år till ett annat, när t.ex. antalet besök ökar, läggs besöksersättningen utanför den procentuella beräkningen. Läkemedelsersättningen som styrs av förmånsläkemedelsramen, läggs som en egen ersättning för att undvika att de procentuella fördelningarna blir felaktiga om läkemedelsersättningen finns med i grundersättningen.

1.5.2 Analys antibiotikaförskrivning

Fokusområde under år 2018 blir utbildning om sår och dialogmöten kring utbildningen sårsmart, samt vårdcentralens generella antibiotikaförskrivning.

1.5.3 En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård

En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård tas bort som kvalitetsersättning, men finns kvar i uppdraget och i uppföljningen.

1.5.3 Riskbruk och missbruk samverkan med öppenspsykiatri och kommunen.

Tidigare var detta ett tilläggsuppdrag, men ska vara obligatoriskt och en del av uppdraget på alla vårdcentraler, ger kvalitetsersättning.

4 Tilläggsuppdrag

Verksamhetsutvecklare

Vårdcentralerna kan ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare som ska arbeta med det hälsofrämjande arbetet och implementeringen av nationella riktlinjer på vårdcentralen.

8. Tabell ersättning

Nya ersättningsnivåer för Avtal Hälsoval Dalarna 2018 regleras enligt landstings prisindex (LPI) och antal.

Ersättningen för Hem- och hemsjukvårdsbesök ökar från 200 kronor/besök till 500 kronor/besök för att främja dessa besök.

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/02500
21

Bilaga Uppföljning

2.4 Uppföljningskriterier.

I meningen: Grundstatistiken tas fram uppdelat på listning, åldersfördelning, ACG och CNI per kvartal, läggs ordet kön till.

Hypertoni

Uppföljningsområdet Patienter med hypertoni tas bort.

Hjärtsjukvård

Uppföljningsområdet hjärtsjukvård läggs till under Bilaga Uppföljning.

Mödrahälsovården och barnhälsovården.

I uppföljningsområdena mödrahälsovård och barnhälsovård har måtten ändrats och lagts till efter diskussion med mödra- och barnhälsovårdens enheter.

Nationella riktlinjer för Astma och KOL.

Ett nytt uppföljningsområde Nationella risklinjer för vård av patienter med astma och KOL, läggs till.

Analys antibiotika.

Fokusområdet under 2018 blir utbildning inom området sår samt dialogmöten, detta efter planering med smittskydds-enheten.

Hälsofrämjande.

Arbetet med det hälsofrämjande arbetet fortsätter med vårdcentralens handlingsplan, nulägesbeskrivning och redovisning men ger ej ersättning. Texten ändras från redovisning till presentation och dialog angående det hälsofrämjande arbetet.

Kvalitetsersättning

Det hälsofrämjande arbetet tas bort från kvalitetsersättning och istället läggs Riskbruk och missbruk till.

Patientperspektiv

De förändringar som föreslås i Avtal Hälsoval 2018 har patientfokus och är avsedda att förbättra patienternas tillgänglighet till vården och öka patientsäkerheten.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Beslut om finansieringsram för Avtal Hälsoval 2018 beslutas vid landstingsfullmäktige i november 2017.

Datum	Dnr
2017-11-20- 21	LD17/02500

Likabehandling

I avtalet finns krav på en jämlik, patientcentrerad och hälsofrämjande vård till alla patienterna.

Barn och unga

I patientlagen från 2015 som finns beskrivet i avtalet, står det att barn i takt med sin stigande ålder och utveckling ska ges större inflytande på sin vård och behandling.

Juridik

Enligt Avtal Hälsoval 5.2 har landstinget rätt att förändra villkoren i avtalet genom politiska beslut.

Folkhälsa

En del av vårdgivarnas uppdrag grundas på vårdcentralernas hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete som ska vara patienterna till nytta.

Arbetsmiljö och medarbetare

Hälsovalsenheten arbetar aktivt för att uppföljningen av vårdcentralernas arbete och registreringar ska kunna tas direkt ur journal och andra system för att minska administrationen.

Samverkan med fackliga organisationer

Information enligt MBA § 10 kommer äga rum måndag den 16 oktober.

Uppföljning

Avtal Hälsoval med tillhörande bilagor revideras löpande, minst en gång per år utifrån synpunkter från patienter, vårdgivare, förtroendevalda, landstingsledning, tjänstemän på landstinget och Sveriges Kommuner och Landsting m.fl. samt nya lagar och riktlinjer.

Uppföljning av Avtal Hälsoval sker kontinuerligt av Hälsovalsenheten via avstämningsbesök på vårdcentralerna, gruppmöten med verksamhetschefer, kontroll av kvalitetsregister och statistik m.m.

Text som ska bort = överstruken-text- Text som ska läggas till = kursiv text

Gul markerad text = ändringar, ändrad text, flytt av text, överstruken eller kursiv till LS/LF

Utdrag ur Avtal Hälsoval Dalarna 2017

9 Åtagande och uppdrag

9.1 Allmänna principer

En jämlik hälso- och sjukvård innebär att bemötande, vård och behandling ska ges på lika villkor till alla oavsett kön, ålder, bostadsort, funktionsförmåga utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet eller sexuell läggning, och oavsett kombinationer av dessa. Det handlar också om att vården ska ges med respekt för alla människors lika värde.

Grunden för vårdens möjligheter att skapa jämlika insatser och resultat ligger i det hälsofrämjande vårdmötet som kännetecknas av personcentrering med utgångspunkt i patientens upplevelse av situationen, en mobilisering av patientens egna resurser, ett icke-diskriminerande förhållningssätt, information och kommunikation som patienten förstår, samt kontinuitet i vårdkontakten.

Det betyder att en jämlik hälso- och sjukvård inte utförs på ett och samma sätt för alla utan kan anpassas efter de behov som finns hos varje person utifrån dennes behov och förutsättningar.

Lagen (2017:612) om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (gäller fr o m 2018-01-01).

Syftet med den nya lagen är att åstadkomma en god vård, där ledtiderna mellan slutna vård på sjukhus och vård och omsorg i det egna hemmet eller i särskilt boende kan hållas så korta som möjligt och onödigt vistelse på sjukhus så långt möjligt kan undvikas. Lagen syftar vidare till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna vård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstings-finansierade öppna vården. Det är särskilt viktigt för att tillgodose den enskildes behov i samband med utskrivning från slutenvården.

Den nya lagen gäller alla och inga patientgrupper undantags.

Primärvården har ett utökat ansvar för att samordna och planera i samverkan med slutenvård och kommun för de patienter som är behov av fortsatt hälso och sjukvård och omsorgsinsatser efter utskrivning från slutenvården.

I den nya lagen poängteras primärvårdens ansvar för att utse fast vårdkontakt då detta behövs.

9.2 Uppdrag

16. Riskbruk- och riskbruk

I samverkan med öppenvårdspsykiatri och kommun

17. Samordna och planera enligt lagen om Samverkan

Vårdcentralen har ett samordnings- och planeringsansvaret enligt lagen om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, vilket innebär att vårdcentralen har ett utökat ansvar för att samordna och planera i samverkan med slutenvård och kommun för de patienter som är i behov av fortsatt hälso- och sjukvård och omsorgsinsatser efter utskrivning från slutenvården.

I den nya lagen poängteras vårdcentralens ansvar för att utse fast vårdkontakt då detta behövs.

9.4 Tilläggsuppdrag

- Riskbruk/missbruk i samverkan med öppenvårdspsykiatri och kommun
- Verksamhetsutvecklare

Vårdcentralerna har möjlighet att ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare.

Verksamhetsutvecklaren ska stödja vårdcentralens i utveckling av en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård och implementering av nationella riktlinjer.

10.2 Samverkan

Vårdcentraler kan ska samverka om olika verksamheter, exempelvis jour- och beredskap, barn- och/eller mödravård, läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård, särskilt boende, hemsjukvård och asyl.

Text som ska bort = överstruken-text. Text som ska läggas till = *kursiv text*

Gul markerad text = ändringar, ändrad text, flytt av text, överstruken eller *kursiv* till LS/LF

Utdrag ur Bilaga Ersättning 2017

1. Grundersättning

Grundersättning utgår till vårdgivaren och baseras till största del på antalet listade patienter. Grundersättningen består av:

- Kapitation – ~~70%~~ 71 %
 - ACG, ~~80%~~ 75 % av kapitationen - inkluderar läkemedelsersättning
 - CNI, ~~20%~~ 25 % av kapitationen
- Täckningsgrad – ~~20%~~ 25 %
- Kvalitetsersättning – ~~3%~~ 4 %

~~Besöksersättning – 7 %~~

1.2 Läkemedelsersättning

Läkemedelsersättningen är en justering av intäkterna för de vårdcentraler som förskriver en stor andel av sina listade patienters läkemedel baserat på allmänläkemedelslistan. Ersättningen delas upp i två steg; dels ersättning per listad i olika åldersgrupper dels en kvot för täckningsgrad.

Kostnaden för läkemedel följer listningen. Om en person listar om sig överförs kostnaderna för läkemedel till den nya vårdcentralen. En central läkemedelsbudget avsätts för personer bosatta på särskilt boende. För att läkemedelskostnader för SÄBO-patienter inte ska belasta vårdcentralen krävs att patienten registreras som SÄBO i listningsregistret.

Läkemedel för utomlänspatient betalas av hemlandstinget, oavsett vart patienten är listad.

1.5 Kvalitetsmått

1.5.2 Analys antibiotikaförskrivning

Vårdcentralen analyserar sin antibiotikaförskrivning och kompetens enligt Bilaga Uppföljning. Ersättning betalas ut för genomfört reflektionsmöte och journalgranskningar.

Läkare, sjuksköterska och undersköterska som arbetar vid vårdcentralen mer än en månad ska genomgå utbildning om sår på www.sarsmart.se. Lista för registrering av personal och genomförd utbildning finns tillgänglig på Hälsovalsenhetens sida på Intra. Under hösten genomför informationsläkare dialogmöten på vårdcentralen där reflektion av utbildningen diskuteras samt vårdcentralens generella antibiotikaförskrivning. Verksamhetschef ska delta på dialogmötet. Ersättning betalas ut för genomförd utbildning och reflektionsmöte med verksamhetschef närvarande, se ytterligare information Bilaga Uppföljning.

1.5.3 En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Vårdcentral ska upprätta en nulägesanalys och revidera sin handlingsplan, för utveckling av det hälsofrämjande arbetet inklusive arbete med sjukdomsförebyggande metoder enligt Socialstyrelsens riktlinjer. Nulägesanalysen och handlingsplanen utvärderas av

Hälsovalsenheten i samarbete med Hälsofrämjande och hållbar utveckling.
Vårdcentralen ska i seminarieform redovisa utvalda åtgärder ur handlingsplanen.

1.5.3 Riskbruk och missbruk i samverkan med öppenvård psykiatri och kommunen
Vårdcentraler får ersättning kring riskbruk/missbruk utifrån fastställda kriterier. Ska rapporteras enligt rutin och per kvartal.

1.6 Besöksersättning

Besöksersättning utgår till vårdcentralerna enligt följande:

1.6.1 Ersättningsgrundande besök

Som besök definieras kontakt öga mot öga mellan patient och vårdgivare detta gäller även behandling i grupp. Besöksersättning utgår för besök oavsett yrkeskategori inom ramen för uppdraget, ej provtagning och ej besök enligt Hälsovård (gula taxan).

1.6.2 Hem-/Hemsjukvårdsbesök

Besöksersättning utgår för läkare, sjuksköterska, sjukgymnast/fysioterapeut och arbetsterapeut vid hembesök och hemsjukvårdsbesök, samt besök till enskild patient i särskilt boende.

1.6.3 Vaccination riskgrupper

Ersättning utgår för vaccinationer för riskgrupper och personer 65 år och äldre.

1.6.4 Ersättning telefonrådgivning

Ersättning utgår per telefonrådgivning utförd av läkare, fysioterapeut/sjukgymnast, arbetsterapeut och samtalsterapeut.

1.6.5 1177 Vårdguidens e-tjänster

Ersättning utgår för alla ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster som vårdcentralen har åtgärdat.

1.6.6 Läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården, rond och konsultation

Råd och stöd till personal i den kommunala hälso- och sjukvården ersätts.
Råd och stöd kan ske på plats, "sittrond" eller som telefonkonsultation.

3.10 Läkemedelsersättning

Läkemedelsersättningen är en justering av intäkterna för de vårdcentraler som förskriver en stor andel av sina listade patienters läkemedel baserat på allmänläkemedelslistan.
Ersättningen delas upp i två steg; dels ersättning per listad i olika åldersgrupper dels en kvot för täckningsgrad.

Kostnaden för läkemedel följer listningen. Om en person listar om sig överförs kostnaderna för läkemedel till den nya vårdcentralen. En central läkemedelsbudget avsätts för personer bosatta på särskilt boende. För att läkemedelskostnader för SÄBO patienter inte ska belasta vårdcentralen krävs att patienten registreras som SÄBO i listningsregistret.

Läkemedel för utomlänspatient betalas av hemlandstinget, oavsett vart patienten är listad.

3.11 Besöksersättning

Besöksersättning utgår till vårdcentralerna enligt följande:

3.11.1 Ersättningsgrundande besök

Som besök definieras kontakt öga mot öga mellan patient och vårdgivare detta gäller även behandling i grupp. Besöksersättning utgår för besök oavsett yrkeskategori inom ramen för uppdraget, ej provtagning och ej besök enligt Hälsovård (gula taxan).

3.11.2 Hem-/Hemsjukvårdsbesök

Besöksersättning utgår för läkare, sjuksköterska, sjukgymnast/fysioterapeut och arbetsterapeut vid hembesök och hemsjukvårdsbesök, samt besök till enskild patient i särskilt boende.

3.11.3 Vaccination riskgrupper

Ersättning utgår för vaccinationer för riskgrupper och personer 65 år och äldre.

3.11.4 Ersättning telefonrådgivning

Ersättning utgår per telefonrådgivning utförd av läkare, fysioterapeut/sjukgymnast, arbetsterapeut och samtalsterapeut.

3.11.5 1177 Vårdguidens e-tjänster

Ersättning utgår för alla ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster som vårdcentralen har åtgärdat.

3.11.6 Läkarmedverkan i den kommunala Hälso- och sjukvården, rond och konsultation

Råd och stöd till personal i den kommunala hälso- och sjukvården ersätts.

Råd och stöd kan ske på plats, "sittrond" eller som telefonkonsultation.

4. Tilläggsuppdrag**4.2 Riskbruk/missbruk i samverkan med öppenvård psykiatri och kommun**

Vårdcentraler kan ansöka om särskilt uppdrag och ersättning kring riskbruk/missbruk utifrån fastställda kriterier.

4.3 Verksamhetsutvecklare

Vårdcentralerna har möjlighet att ansöka om ersättning för 50 % anställd

verksamhetsutvecklare. Ersättning är max 360 000 kronor per vårdcentral och år.

Verksamhetsutvecklaren ska stödja vårdcentralens verksamhetschef i utveckling av en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård och implementering av nationella riktlinjer.

Verksamhetsutvecklaren kan ingå i vårdcentralens ledningsgrupp och medverka i relevanta nätverk.

8. Tabell ersättning

Ersättningsbilagan punkt	Grundersättning		Ersättning per
1	Kapitation		
1.1	ACG	1 869 1917 kr	relativ viktpoäng/listad/år
1.3 1.2	CNI	610 625 kr	CNI-index/listad/år
1.4 1.3	Täckningsgrad	871 893 kr	listad/år
1.5 1.4	Kvalitetsersättning	131 135 kr	listad/år

Ersättningsbilagan punkt	Ersättning övrigt		Ersättning per
3.1	Tolk		
	Språktolk	700 650 kr	besök med språktolk
	Teckentolk	1 300 kr	besök med teckentolk
3.2	Provtagning åt specialistsjukvård	155 kr	provtagning
3.3	Besök från annan vårdcentral	500 kr	besök
3.6	Födda i Syd- och Östeuropa (ej EU) Asien, Afrika och Latinamerika	300 kr	listad på VC per år som är född i Syd- och Östeuropa (ej EU), Asien, Afrika och Latinamerika
3.8	Medverkan i arbetsgrupper		
	Läkare/Verksamhetschef	2 500 kr	halvdagsmöte (1-4 tim)
	Läkare/Verksamhetschef	5 000 kr	heldagsmöte (5-8 tim)
	Avdelningschef	1 350 kr	halvdagsmöte (1-4 tim)
	Avdelningschef	2 700 kr	heldagsmöte (5-8 tim)
	Samt ter/DSK/SSK/BM/Arb ter	1 050 kr	halvdagsmöte (1-4 tim)

	Samt ter/DSK/SSK/BM/Arb ter	2 100 kr	heldagsmöte (5-8 tim)
	USK/Sekr	850 kr	halvdagsmöte (1-4 tim)
	USK/Sekr	1 700 kr	heldagsmöte (5-8 tim)
3.9	Internetbaserad kognitiv beteendeterapi (iKBT)	300 kr	avslutat program
1.2.3.10	Läkemedelsersättning		
	0-5 år	222,10 250,64 kr	listad exkl säbo/år
	6-44 år	222,08 239,35- kr	listad exkl säbo/år
	45-64 år	1 025,27 1127,15 kr	listad exkl säbo/år
	65-74 år	2 191,21 2411,50- kr	listad exkl säbo/år
	75-84 år	3 260,56 3319,13 kr	listad exkl säbo/år
	85- år	4 031,51 4038,61 kr	listad exkl säbo/år
3.11	Besöksersättning		
3.11.1	Ersättningsgrundande besök	100 kr	besök
3.11.2	Hem- och hemsjukvårdsbesök	200 500 kr	besök
3.11.3	Vaccination för riskgrupper	100 kr	vaccination
3.11.4	Telefonrådgivning	50 kr	telefonrådgivning
1.11.5	1177 vårdguiden	50-25 kr	avslutat ärende
1.11.8	Läkarmedverkan kommun	100 kr	besök

Ersättningsbilagan punkt	Tilläggsupdrag	Ersättning per
4.2	Riskbruk/Missbruk	43 kr listad/år

000231

4.1-4.2	Familjecentral		
	Barn 0-6 år	61 kr	listat barn/år
	Kvinnor 16-54 år	36 kr	listad kvinna/år
4.3	Verksamhetsutvecklare	360 000 kr	max/år/vårdcentral

Text som ska bort = överstruken-text. Text som ska läggas till = *kursiv text*

Gul markerad text = ändringar, ändrad text, flytt av text, överstruken eller *kursiv* till LS/LF

Utdrag ur Bilaga Uppföljning 2017

2.4 Uppföljningskriterier

Utöver ovan nämnda skriftliga del av verksamhetsberättelse ska resultat enligt tabell följas upp. Ambitionen är att uppgifter automatiskt kan inhämtas från patientjournalen/BILD/kvalitetsregister av Hälsovalsenheten och kommer under året publiceras på landstingets intranät under Hälsoval/Resultat. Grundstatistiken tas fram uppdelat på listning, åldersfördelning, *kön*, ACG och CNI per kvartal. Tillsammans utgör det underlag vid dialog på uppföljningsmöten

Kunskapsbaserad och ända

Patient med diagnos hypertoni	Andel listade patienter med diagnos hypertoni/AVG Andel hypertoni-patienter för vilka det finns uppgifter om blodtryck, rökning, vikt och längd	Ur Kvalitetsbokslut	En gång per år
Hjärtsjukvård	Andel listade patienter med diagnos hjärtsvikt och medicinsk basbehandling (RAAS-hämmare och betablockerare)	Ur primärvårdens månadsrapport	En gång per månad
Mödrahälsovård	Andel gravida som har fått EPDS Andel gravida som tillfrågats om våldsutsatthet i nära relation	Ur mödrahälsovårdens årsrapport	En gång per år
Barnhälsovård	Andel som erbjudits/ och som deltagit i föräldrautbildning Andel genomförda första hembesök till alla nyblivna föräldrar	Ur barnhälsovårdens årsrapport / Svenska Barnhälsovårdsregistret BHVQ	En gång per år
Nationella riktlinjer för astma och KOL	Antalet genomförda gångtester (6 minuters gångtest) Interprofessionell samverkan	Ur journalen. Beskriva arbetssättet.	En gång per månad och en gång per år (arbetssättet)

Säker hälso- och sjukvård

Uppföljningsområde	Mått	Metod	När
☀ Analys antibiotika Förskrivning	Uppföljning i samverkan med smittskyddsensheten och Strama enligt nationella mål. 1. Antibiotikaförskrivning 2. Individuella förskrivningsprofiler 3. Alla föreskrivare ska ha genomfört kunskapstest på www.antibiotikasmart.se Antal antibiotikarecept per 1000 listade patienter 1. Antal genomförda utbildningar www.sarsmart.se för utvald personal enligt planering 2. Genomfört dialogmöte informationsläkare samt genomgång av antibiotikaförskrivning och reflektion kring utbildning Sårsmart	Reflekterande möten Journalgranskning varje halvår som underlag inför sedvanligt dialogmöte och stöd från läkemedelsenheten och smittskydd Ur-BILD 1. Utbildning på www.sarsmart.se till utvald personal. Kriterier: anställd mer än en månad. Lista på genomförd utbildning ska lämnas in senast 2018-08-31 2. Reflekterande dialogmöten och stöd från informationsläkare	Följs upp varje halvår. I maj tonsillit och cystit och i november otit och akut bronkit/pneumoni 1. Januari-augusti 2. September-november

Hälsofrämjande

Uppföljningsområde	Mått	Metod	När
☀ Uppförande av ny nulägesbeskrivning av delar av den hälsofrämjande hälso- och sjukvården i (fungerar även som uppföljning av arbetet (2015)	Nulägesbeskrivning upprättad och redovisad till Hälsovalsenheten	Respektive verksamhetschef erhåller särskild webbaserad mall för nulägesbeskrivning för delar av den hälsofrämjande hälso- och sjukvården	Maj 2017
☀ Revidering av handlingsplan (upprättad 2014) för utveckling av en mer hälsofrämjande arbetet	Reviderad handlingsplan upprättad och redovisad till Hälsovalsenheten inom vårdcentralens verksamhet	Respektive verksamhetschef utgår från handlingsplan upprättad 2014 och upprättar en reviderad handlingsplan för en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Maj 2017

<p>☒ Redovisning av vårdcentralens utvalda åtgärder från handlingsplanen i seminarieform</p> <p><i>Presentation av och dialog kring förbättringsarbeten enligt aktuell handlingsplan för jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård i seminarieform.</i></p>	<p>Utvalda åtgärder från vårdcentralens hälsofrämjande arbete redovisas enligt mall</p> <p><i>Utvalda förbättringsarbeten från vårdcentralens handlingsplan för jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård presenteras.</i></p>	<p>Respektive vårdcentral redovisar i seminarieform utvalda åtgärder i de olika närsjukvårdsområdena.</p> <p><i>Respektive vårdcentral presenterar i seminarieform utvalda förbättringsarbeten från vårdcentralens handlingsplan för jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård.</i></p>	<p>November 2017 8</p>
---	--	---	------------------------

3. Kvalitetsersättning

Kvalitetsersättning utgår för följande:

- Telefontillgänglighet
- Antibiotikaförskrivning
- Nulägesbeskrivning och revidering av handlingsplan för av det hälsofrämjande arbetet på vårdcentralen hälso- och sjukvården, samt redovisning i seminarieform.
- Riskbruk och missbruk

Beslutsärenden

§ 6 Revidering Avtal Hälsoval Dalarna

Diarienummer LD17/02500

Hälsovalsberedningens beslut

Hälsovalsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå fullmäktige

1.Revidering av Avtal Hälsoval Dalarna med tillhörande utdrag ur bilagor b), c) och d) godkänns.

Sammanfattning

Avtal Hälsoval Dalarna reglerar uppdrag, ersättning m.m. för de privata och landstingsdrivna vårdcentralerna. Avtalet revideras årligen.

I Avtal Hälsoval Dalarna 2018 läggs text till om jämlik vård och information om nya lagen Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, som träder i kraft 2018-01-01.

Under rubriken Uppdraget i Avtal Hälsoval läggs följande till: Riskbruk och missbruk i samverkan med öppenpsykiatri och kommunen, samt Samordna och planera enligt lagen om Samverkan.

I Bilaga Ersättning 2018 regleras ersättningsnivåerna enligt fastslagen budget.

Läkemedelsersättningen och besöksersättningen tas bort från grundersättningen och läggs under övriga ersättningar för att få en stabilare grundersättning över tid.

Ersättningen för hem-och hemsjukvårdsbesöken ökas för att främja dessa besök.

Ett nytt tilläggsuppdrag är Verksamhetsutvecklare. Vårdcentralerna kan ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare som ska arbeta med det hälsofrämjande arbetet och implementeringen av nationella riktlinjer på vårdcentralen.

Vid protokollet :

Marina Thiis

Bestyrkes i tjänsten

Marina Thiis

Kvalitetsersättningen för det hälsofrämjande arbetet ändras, vårdcentralens arbete med handlingsplan och nulägesbeskrivning samt redovisning fortgår men ger ej ersättning.

Ny kvalitetsersättning blir Riskbruk och missbruk som tidigare varit ett tilläggsuppdrag.

I Bilaga Uppföljning under uppföljningsområdena mödrahälsovård och barnhälsovård ändras måtten efter diskussion med mödrahälsovården och barnhälsovården.

Uppföljningsområdet Patient med diagnos hypertoni tas bort ur Bilaga Uppföljning och två nya uppföljningsområden läggs till: Nationella risklinjer för vård av patienter med astma och KOL, samt Hjärtsjukvård.

Fokusområdet under 2018 för antibiotikaförskrivning blir utbildning inom området sår, detta efter diskussion med smittskydds-enheten.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Utdrag ur Avtal Hälsoval Dalarna
- c) Utdrag ur Bilaga Ersättning
- d) Utdrag ur Bilaga Uppföljning

Yrkanden och beslutsgång

Crister Carlsson (M) yrkar med instämmande av Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP) att följande medskick ska göras till Landstingsstyrelsen: Att Hälsovalsberedningen föreslår Landstingsstyrelsen att ta fram åtgärder för att komma till rätta med det prognostiserade underskottet på ca 10 miljoner.

Ordförande yrkar avslag på Crister Carlssons med fleras yrkande.

Ordförande föreslår att proposition ställs på Crister Carlssons med fleras yrkande mot ordförandens avslagsyrkande, vilket Hälsovalsberedningen godkänner.

På proposition om bifall till Crister Carlssons med fleras yrkande mot ordförandens avslagsyrkande, finner ordföranden att Hälsovalsberedningen avslår Crister Carlssons med fleras yrkande om medskick till Landstingsstyrelsen.

Reservation

Mot beslutet att avslå yrkandet om medskick till Landstingsstyrelsen reserverar sig Crister Carlsson (M) och Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP).

Protokollsanteckning

Ersättaren Roy Uppgård (KD) som inte tjänstgör instämmer i yrkande och reservation.

000237

Landstinget Dalarna

**Protokollsutdrag
Hälsovalsberedningen**

Central förvaltning

2017-10-18

Sida 3 (3)

Bilaga §6 B) Kompletterande ekonomibilder

OBS! Protokollet inte justerat.

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 102 Revidering Avtal Hälsoval Dalarna

Diarienummer LD17/02500

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige

1. Revidering av Avtal Hälsoval Dalarna med tillhörande utdrag ur bilagor b), c) och d) godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Avtal Hälsoval Dalarna reglerar uppdrag, ersättning m.m. för de privata och landstingsdrivna vårdcentralerna. Avtalet revideras årligen.

I Avtal Hälsoval Dalarna 2018 läggs text till om jämlik vård och information om nya lagen Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, som träder i kraft 2018-01-01.

Under rubriken Uppdraget i Avtal Hälsoval läggs följande till: Riskbruk och missbruk i samverkan med öppenspsykiatri och kommunen, samt Samordna och planera enligt lagen om Samverkan.

I Bilaga Ersättning 2018 regleras ersättningsnivåerna enligt fastslagen budget.

Läkemedelsersättningen och besöksersättningen tas bort från grundersättningen och läggs under övriga ersättningar för att få en stabilare grundersättning över tid.

Ersättningen för hem- och hemsjukvårdsbesöken ökas för att främja dessa besök.

Utdrag exp **2017-11-07** till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Simone Nordkvist

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

Ett nytt tilläggsuppdrag är Verksamhetsutvecklare. Vårdcentralerna kan ansöka om ersättning för 50 % anställd verksamhetsutvecklare som ska arbeta med det hälsofrämjande arbetet och implementeringen av nationella riktlinjer på vårdcentralen.

Kvalitetsersättningen för det hälsofrämjande arbetet ändras, vårdcentralens arbete med handlingsplan och nulägesbeskrivning samt redovisning fortgår men ger ej ersättning.

Ny kvalitetsersättning blir Riskbruk och missbruk som tidigare varit ett tilläggsuppdrag.

I Bilaga Uppföljning under uppföljningsområdena mödrahälsovård och barnhälsovård ändras måtten efter diskussion med mödrahälsovården och barnhälsovården.

Uppföljningsområdet Patient med diagnos hypertoni tas bort ur Bilaga Uppföljning och två nya uppföljningsområden läggs till: Nationella riktlinjer för vård av patienter med astma och KOL, samt Hjärtsjukvård.

Fokusområdet under 2018 för antibiotikaförskrivning blir utbildning inom området sår, detta efter diskussion med smittskyddsgruppen.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 102 A**
- b) Utdrag ur Avtal Hälsoval Dalarna. **Bilaga § 102 B**
- c) Utdrag ur Bilaga Ersättning. **Bilaga § 102 C**
- d) Utdrag ur Bilaga Uppföljning. **Bilaga § 102 D**
- e) Protokollsutdrag Hälsovalsberedningen 2017-10-18 § 6. **Bilaga § 102 E**

Yrkande, proposition och beslutsgång

Ulf Berg (M) yrkar med instämmande av Christer Carlsson (M), Britt-Inger Remning (M), Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP) och Bo Brännström (L) att Landstinget Dalarna ska godta ett mindre omfattande grunduppdrag, som exempelvis läkarmottagning, som grund för en etablering. Yrkandet lämnas även skriftligt.

Bilaga § 102 F

Ordförande Gunnar Barke föreslår att proposition ställs på ordförandens förslag samt på Ulf Berg med fleras tilläggsyrkande, vilket landstingsstyrelsens godkänner.

På proposition om bifall eller avslag på ordförandens förslag enligt punkt 1, finner ordföranden att landstingsstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

På proposition om bifall eller avslag på Ulf Berg med fleras tilläggsyrkande, finner ordföranden att landstingsstyrelsen avslår yrkandet.

Omröstning begärs och verkställs enligt följande omröstningsproposition:

Den som bifaller att tilläggsyrkandet avslås röstar ja ;

Den som det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt följande:

Ja: Gunnar Barke (S) Cecilia Ronsten (V), Suzanne Lazar (S), Elin Norén (S), Kristina Svensson (S), Per-Inge Nyberg (S), Mursal Isa (MP), Lena Reyier (C) och Göran Engström (C).

Nej: Ulf Berg (M), Christer Carlsson (M), Britt-Inger Remning (M), Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP) , Bo Brännström (L) och Jenny Nordahl (SD).

Landstingsstyrelsen beslutar således med 9 röster mot 6 röster att tilläggsyrkandet avslås.

Reservation

Ulf Berg (M), Christer Carlsson (M), Håkan Frank (M), Britt-Inger Remning (M), Ingvar "Nille" Niilimaa (DSP), Bo Brännström (L), Lena Reyier (C) och Göte Persson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Protokollsanteckning

Birgitta Sacrédeus (KD) som inte tjänstgör instämmer i Sjukvårdsalliansens yrkande och reservation.

Lena Reyier (C) och Göran Engström (C):

"Vid behandlingen av ärendet framlades förslag om att avtalet skulle förändras så att det blev möjligt för en enläkarmottagning att etablera sig i Hälsoval Dalarna.

Idag är minimikravet två läkare. Några följdändringar i avtalstexten föreslogs inte vid sammanträdet.

Då detta förslag av oss i Centerpartiet uppfattades som ofullgånget biträdades det inte av undertecknade.

Vid landstingsfullmäktige den 20 november kommer vi från Centerpartiet att lägga förslag om att nuvarande geografiska begränsningar i möjligheten att etablera filialer tas bort. Detta innebär en förenkling av regelverket och lägger beslutanderätten hos den som driver vårdcentralen.

För en utförligare argumentering hänvisar vi till kommande debatt i landstingsfullmäktige.

Landstingsstyrelsen 2017-11-06

Ärende 10

Revidering Avtal Hälsoval Dalarna

Yrkande

De krav som idag ställs på vårdaktörer som vill etablera sig här i Dalarna är för omfattande. De måste kunna erbjuda olika specialisttjänster som till exempel mödrahälsovård, barnmorskemottagning och rehabilitering. Dessa krav försvårar etablering på landsbygden och där efterfrågan är stor på en tillgänglig primärvård. Kravet på ett mindre omfattande vårdutbud skulle bidra till mer jämlik vård i vårt län. Ett sådant upplägg skulle kunna motverka vårdköer, minska miljöpåverkan, bota och lindra de flesta vanliga åkommor samt snabbt kunna se om en patient behöver mer avancerad vård.

Vi vill att dalfolket själva ska kunna välja hos vilken vårdgivare de vill få sin vård. Ett viktigt mål är att lägga en allt större del av hälso- och sjukvårdsuppgifterna på primärvården.

Framtidens utbud inom primärvården ska inte behöva vara lika brett som idag. Patienternas vårdbehov måste naturligtvis vara prioriterat, varför avtal ska finnas med andra utförare som har det utbudet.

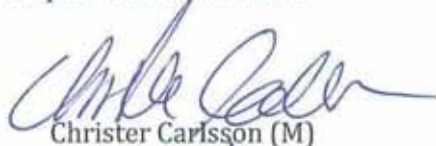
Moderaterna, Dalarnas Sjukvårdsparti och Liberalerna yrkar att:

Landstinget Dalarna ska godta ett mindre omfattande grunduppdrag, som ex läkarmottagning, som grund för en etablering.

För Moderaterna, Dalarnas Sjukvårdsparti och Liberalerna

Ulf Berg (M)

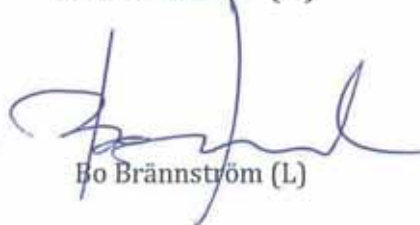
Christer Carlsson (M)

Britt-Inger Remning (M)

Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP)

Bo Brännström (L)

Protokollsanteckning

Instämmer i yrkandet

Birgitta Sacrédeus

2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-21--22 Landstingsfullmäktige

Ledamöter och ersättare i fullmäktige

Ordförandens förslag

1. Antalet ledamöter i det fullmäktige, till vilket val sker hösten 2018 ska vara 83.

Sammanfattning

Landstingsfullmäktiges ordförande och gruppledarna i fullmäktige föreslår att antalet ledamöter i det nyvalda landstingsfullmäktige 2018 ska vara oförändrat 83. Vad beträffar antalet ersättare utses dessa av Länsstyrelsen enligt vallagens bestämmelser.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Inom ramen för arbetet med regionbildningen har under den politiska arbetsgruppen givits ett säruppdrag till ordföranden i landstingsfullmäktige och samtliga gruppledare i landstingsfullmäktige kring frågor om ett kommande fullmäktiges storlek samt kring valkretsindelning inför valet till ett fullmäktige i september 2018. Beträffande valkretsindelning har uppdraget utmynnat i ett beslut i landstingsfullmäktige 2017-09-25, § 93 innebärande att Landstinget Dalarna ska utgöra en enda valkrets fr.o.m. valet 2018.

Vad gäller antalet fullmäktigeledamöter stadgar 5 kap. 1 § kommunallagen (bestämmelsen motsvarar 5 kap. 5 § kommunallagen 2017:725) följande.

Fullmäktige bestämmer hur många ledamöter som fullmäktige ska ha.

Antalet ska bestämmas till ett udda tal och till minst

21 i kommuner med 8 000 röstberättigade invånare eller därunder,

31 i kommuner med över 8 000 till och med 16 000 röstberättigade invånare och i landsting med 140 000 röstberättigade invånare eller därunder,

41 i kommuner med över 16 000 till och med 24 000 röstberättigade invånare,

51 i kommuner med över 24 000 till och med 36 000 röstberättigade invånare och i landsting med över 140 000 till och med 200 000 röstberättigade invånare,

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/03667
21

*61 i kommuner med över 36 000 röstberättigade invånare, och
71 i landsting med över 200 000 röstberättigade invånare.
I Stockholms kommun och i landsting med över 300 000 röstberättigade
invånare ska dock antalet ledamöter bestämmas till minst 101.*

För Landstinget Dalarnas vidkommande, som vid valet 2014 hade 222 812 röstberättigade invånare gäller således att antalet ledamöter i landstingsfullmäktige ska vara minst 71.

Landstingsfullmäktiges ordförande och gruppledarna i fullmäktige föreslår ett, i förhållande till nuvarande landstingsfullmäktige, oförändrat antal ledamöter i det nya fullmäktige, som ska väljas 2018, d.v.s. 83 ledamöter.

Frågan om antalet ersättare har uppkommit i samband med ovanstående ställningstagande. I 1 § Landstingsfullmäktiges arbetsordning finns åtminstone sedan 2003 följande bestämmelse i oförändrad lydelse.

"Landstingsfullmäktige har 83 ledamöter. För ledamöterna finns det ersättare. Såväl ledamöter som ersättare utses enligt bestämmelserna i vallagen (SFS 1997:157)."

I förslaget till revidering av Landstingsfullmäktiges arbetsordning har endast den förändringen gjorts att SFS-numret föreslås tas bort, eftersom nuvarande vallag har nummer 2005:837.

Enligt 5 kap. 4 § kommunallagen bestämmer fullmäktige hur många ersättarna ska vara. Antalet ska utgöra en viss andel, dock högst hälften av det antal platser som varje parti får i fullmäktige. Denna bestämmelse har i oförändrad lydelse överförts till 5 kap. 8 § i den nya kommunallag som börjar gälla 2018-01-01. I slutet av bestämmelsen finns följande hänvisning till vallagen: "Föreskrifter om att utse ersättare finns i vallagen."

Enligt 14 kap. 14-15 §§ vallagen (2005:837) ska för varje ledamot utses lika många ersättare som ledamotens parti fått mandat i valkretsen. Det skall dock alltid utses minst tre ersättare för varje ledamot. När ersättare utses skall man bortse från den som valts till ledamot.

Diskrepansen mellan kommunallagens bestämmelse om antalet ersättare och vallagens motsvarande bestämmelse kan sannolikt förklaras av de ändringar som genom åren gjorts i dessa båda lagar.

Vid nuvarande kommunallags (1991:900) ikraftträdande 1992-01-01 hade bestämmelsen i kommunallagen nedanstående lydelse:

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/03667
21

"För ledamöterna skall det finnas ersättare. Föreskrifter om antalet ersättare finns i vallagen (1972:620)."

Vid denna tidpunkt hade 14 kap. 17-18 a §§ vallagen (1972:620) följande lydelse:

17 § När mandaten i landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige fördelats mellan partier och besatts med ledamöter, skall länsstyrelsen utse ersättare för landstingsledamöter och kommunfullmäktige. Lag (1991:1654).

18 § För landstingsledamöter utses ersättare på följande sätt.

För varje landstingsledamot göres inom det parti, för vilket han blivit vald, lika många nya sammanräkningar, dock minst tre, som partiet erhållit platser. Vid varje sammanräkning äger 16 § andra stycket motsvarande tillämpning.

Kan föreskrivet antal ersättare icke utses enligt andra stycket, skall därvid bero. Lag (1991:1654).

18 a § Kommunfullmäktige bestämmer antalet ersättare som skall finnas för ledamöterna i fullmäktige.

Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i kommunen. Om det därvid uppkommer ett brutet tal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Beslutet skall fattas före utgången av mars månad valåret. Länsstyrelsen skall genast underrättas om kommunfullmäktiges beslut. Lag (1991:1654).

Kommunallagens nuvarande bestämmelse kan härledas tillbaka till den ändring i kommunallagen som gjordes 1997-06-01 i samband med ikraftträdandet av vallagen (1997:157). Då fick bestämmelsen nedanstående lydelse.

"För ledamöterna i fullmäktige skall det finnas ersättare.

I en kommun bestämmer kommunfullmäktige det antal ersättare som skall ligga till grund för tillämpningen av bestämmelserna i 18 kap. 55 § vallagen (1997:157). Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften av det antal platser som varje parti får i kommunen."

1992 hänvisade således kommunallagen till vallagen där bestämmelserna var olika för ersättare i kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige.

1997-06-01 då vallagen (1997:157) trädde i kraft var bestämmelserna i vallagen fortfarande olika för ersättare i landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige enligt följande.

Val till landstingsfullmäktige

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/03667
21

53 § Länsstyrelsen skall utse ersättare för ledamöterna i landstingsfullmäktige på grundval av ordningen enligt 54 §. För varje ledamot skall länsstyrelsen utse lika många ersättare som ledamotens parti fått mandat i valkretsen. Det skall dock alltid utses minst tre ersättare för varje ledamot. När ersättare utses skall man bortse från den som valts till ledamot. Kan inte ersättare utses på det sättet utses inte någon ersättare.

54 § Om det behövs skall länsstyrelsen för att utse ersättare för de kandidater som ordnats enligt 41 och 42 §§ bestämma en särskild ordning mellan kandidaterna på partiets valsedlar. Detta skall göras enligt 20 kap. 5 §. Får flera kandidater lika stora röstetal skall lotten avgöra vem som skall ha företräde.

Val till kommunfullmäktige

55 § Kommunfullmäktige bestämmer hur många ersättare som skall finnas för ledamöterna i fullmäktige. Antalet utgör en viss andel, dock högst hälften av det antal platser som varje parti får i kommunen. Dessa bestämmelser finns i 5 kap. 4 § andra stycket kommunallagen (1991:900). Länsstyrelsen skall utse ersättare till det antal och på det sätt som sägs i 20 kap. 7 §. Om andelen ersättare av de platser som ett parti fått utgör ett brutet tal skall detta avrundas till närmast högre hela tal. För partier som har fått ett eller två mandat i fullmäktige skall även 20 kap. 8 § tillämpas om det annars inte kommer att utses två ersättare. Kan någon ersättare för en viss ledamot inte utses på det sättet, utses ingen ersättare för den ledamoten.

Regleringen beträffande ersättare i landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige har således varit olika i vallagen under de senaste 45 åren. Ersättare i landstingsfullmäktige har utgått från reglerna i vallagen, medan ersättare i kommunfullmäktige har utgått från kommunfullmäktiges beslut enligt kommunallagen. Med ömsesidiga hänvisningar har detta fungerat fram till tidpunkten för tillkomsten av vallagen (1997:157). Då verkar det alltså som om landstinget glömdes bort när bestämmelsen angående ersättare reviderades i kommunallagen. Kommunallagens bestämmelse om ersättare i kommunfullmäktige kom därefter att i samband med tillkomsten av nuvarande vallag (2005:837) göras neutral, så att den såg ut att omfatta såväl kommun- som landstingsfullmäktige. Men inte heller för kommunfullmäktiges ersättare kom bestämmelsen att överensstämma med vallagens bestämmelser.

I "Kommunallagen med kommentarer och praxis" (Dalman, Linde, Ljung m.fl. 5:e uppl. 2011) s. 320, görs följande anmärkning. "I 4 § finns den grundläggande bestämmelsen om ersättare för ledamöterna i fullmäktige. Systemet ändrades i den nu upphävda vallagen (1997:157)..... Se numera

Datum Dnr
2017-11-20- LD17/03667
21

*för kommunfullmäktiges del 14 kap. 16 och 17 §§ vallagen (2005:837)
Reglerna för landstingsfullmäktige finns i 14 kap. 14 och 15 §§.”*

I propositionen till den nya kommunallagen (prop. 2016/17:171) finns ingen ytterligare vägledning. Förbundsjurist Helena Linde (medförfattare till ovan citerade kommunallagskommentar) på Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har på förfrågan angående dessa divergerande regler svarat att vallagens regler ska anses ha företräde framför kommunallagens regler. Detta svar överensstämmer väl med ovanstående översikt av reglernas förändring.

Slutsatsen blir då att landstinget inte ska fatta något särskilt beslut angående antalet ersättare, utan det är Länsstyrelsen som enligt vallagen kommer att utse dem.

Ekonomi och finansiering

Det kan naturligtvis göra stor skillnad ur arvoderingssynpunkt om antalet ersättare är 40 eller 120, beroende av hur många av dem som inställer sig till fullmäktigesammanträdena. Landstinget rör dock inte över frågan om antalet ersättare. Önskar man minska arvodeskostnaderna, kan detta regleras genom ändringar i arvodesreglementet.

Juridik

Det minsta antalet ledamöter i landstingsfullmäktige framgår av kommunallagen, medan antalet ersättare utses enligt vallagen som en följd av beslutet om antalet ledamöter. För dessa bestämmelser har redogjorts i beslutsunderlaget ovan.

Samverkan med fackliga organisationer

Detta beslut är inte föremål för facklig samverkan.

Uppföljning

Ingen särskild uppföljning krävs av detta beslut.

OBS! Protokollet inte justerat.

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 103 Ledamöter och ersättare i fullmäktige

Diarienummer LD17/03667

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Antalet ledamöter i det fullmäktige, till vilket val sker hösten 2018 ska vara 83.

Sammanfattning av ärendet

Landstingsfullmäktiges ordförande och gruppledarna i fullmäktige föreslår att antalet ledamöter i det nyvalda landstingsfullmäktige 2018 ska vara oförändrat 83. Vad beträffar antalet ersättare utses dessa av Länsstyrelsen enligt vallagens bestämmelser.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 103 A**

Utdrag exp 2017-11-07 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Simone Nordkvist

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]